

Bilaga 4.1 Lokalförsörjning för grundskola 2022–2040, per stadsdelsnämndsområde

Innehåll

Innehåll	1
Inledning	2
Samlat behov av grundskola i Stockholm per SDO	3
<i>Bromma</i>	8
<i>Enskede-Årsta-Vantör</i>	13
<i>Farsta</i>	18
<i>Hägersten-Älvsjö</i>	23
<i>Hässelby-Vällingby</i>	29
<i>Kungsholmen</i>	34
<i>Norrmalm</i>	38
<i>Rinkeby-Kista</i>	42
<i>Skarpnäck</i>	47
<i>Skärholmen</i>	51
<i>Spånga-Tensta</i>	55
<i>Södermalm</i>	59
<i>Östermalm</i>	63

Inledning

Närhet till skolan är en viktig faktor för många föräldrar och elever och staden har en skyldighet att erbjuda grundskola nära hemmet. Därför görs planeringen för grundskola per stadsdelsnämndsområde (SDO), vilket redovisas i följande avsnitt.

Förutom planering per SDO, används även två större kluster, Norr-gruppen och Södergruppen, för att säkerställa behovet lokalt. Det finns ett flertal kommunala skolor i staden som kan vara den närmsta skolan för en elev trots att den ligger i ett annat SDO. Klustren syftar till att få en bättre, gränsöverstigande planering, vilket är särskilt viktigt när det planeras grundsärskolekapacitet, idrottslokaler och evakueringar.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

I de följande kapitlen redovisas behovsanalys samt planerade lokalförändringar under första planeringsperioden 2022–2031 samt andra planeringsperioden 2032–2040. Det bör uppmärksammas att:

- Nulägesbeskrivning och kartbild är baserad på stadens elevantal enligt elevavläsning i stadens Barn- och elevregister den 15 september 2020. För kommunala skolor redovisas det totala elevantalet medan endast elever folkbokförda i Stockholm redovisas för fristående skolor. De fristående skolornas verkliga elevantal är därför normalt högre än vad som redovisas på kartan.
- Stadens befolkningsprognos och framskrivning över antal elever på detaljnivå sträcker sig fram till 2029 och ger ett mer detaljerat analysunderlag för kommunala skolor.
- Den långsiktiga planeringen efter år 2029/2031 för grundskolan är relaterad till att säkerställa markbehov i samband med stadens större utvecklingsprogram. Behovet av nya skolor är direkt knutet till dessa program. Osäkerhet när skolan behövs visas med ett tidsintervall.

Godkännande av denna lokalförsörjningsplan betyder att utbildningsnämnden ställer sig bakom inriktningen i planeringen. Varje enskilt projekt beslutas separat genom inriktnings- och genomförandebeslut.

Tabellen angående förändringar i lokalbestånd per SDO:

Skola/område	Skolans namn/fastighetsbeteckning eller arbetsnamn för planerade skolor
Färdig	Färdigställande år. Lokalen tas i bruk
Kapacitetsförändring	Netto kapacitetsförändring
Vad görs	Vad görs, åtgärd, behovsbild
Skede	Hur långt har projekten kommit

Samlat behov av grundskola i Stockholm per SDO

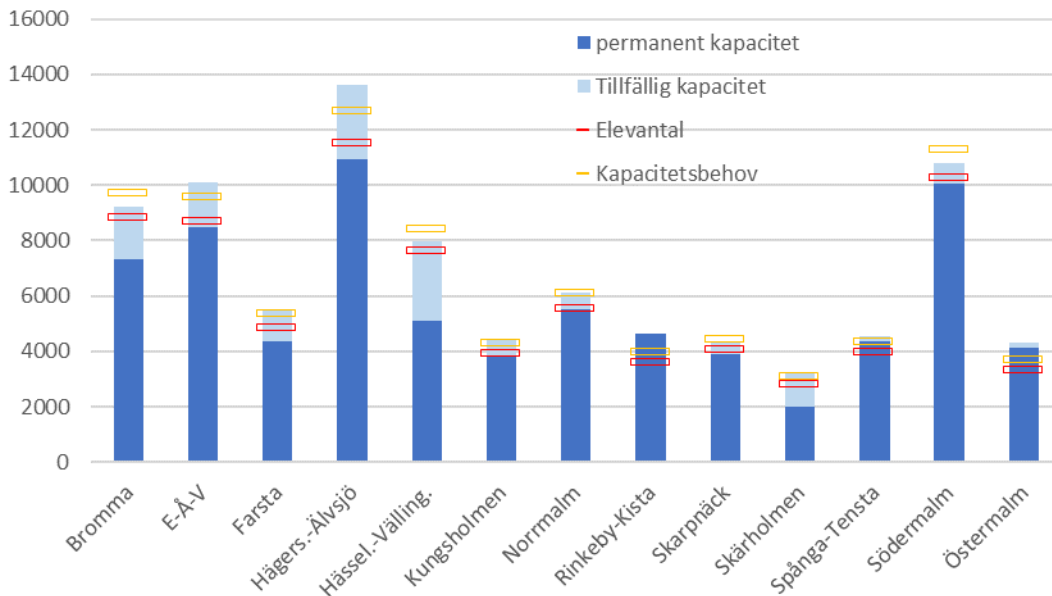
Olika stadsdelar i Stockholm skiljer sig både avseende demografisk struktur idag och förväntad befolkningsutveckling. För att komplettera den stadsövergripande redovisningen visas först en jämförelse mellan olika SDO samt en samlad bild av ekonomiska läget i hela staden.

Nuläge

Dagens lokalkapacitet och elevantal är grunden för planeringen

- De kommunala grundskolorna har en bedömd lokalkapacitet om cirka 89 000 elevplatser.
- Med 79 000 grundskoleelever blir fyllnadsgrad i skolorna 89 procent
- Mellan SDO varierar fyllnadsgraden mellan 78 procent i Rinkeby-Kista och 96 procent i Bromma och Hässelby-Vällingby.
- På grund av lokala avvikelser och stadens skyldighet att erbjuda elevplatser nära hemmet är förvaltningens mål att kunna använda minst 90 procent av alla platser i grundskolan på stadsövergripande nivå.
- 16 procent av dagens grundskolelokaler ligger i olika form av tillfälliga lokaler.
- Andel tillfälliga lokaler varierar mellan SDO - inga i Rinkeby-Kista och över 30 procent i Hässelby-Vällingby och Skärholmen

Figur 4.1.1: Kapacitet och elevantal i stadens kommunala grundskolor, läsår 2020–2021. Kapacitetsbehov i figuren är dagens elevantal + 10 procent (fyllnadsgrad)

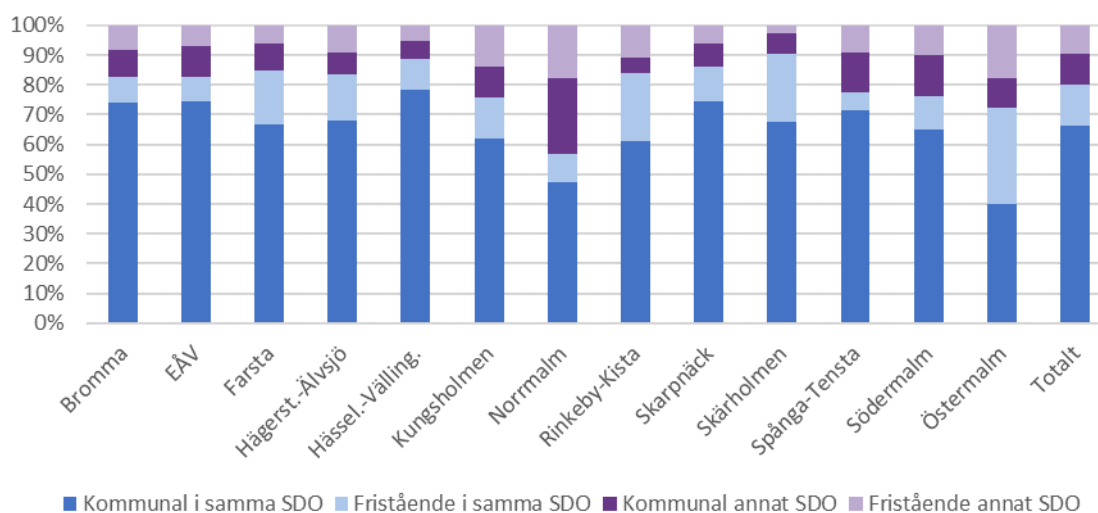
Alla elever i staden har rätt att söka till de skolor de vill, både fristående och kommunala.

Detta skapar geografiska elevströmmar:

- 77 procent av eleverna bor och går i skolan inom samma SDO oavsett regi
- 90 procent av eleverna i Skärholmens skolor bor i SDO men endast 57 procent av eleverna i Norrmalm
- 75 procent av stadens elever går i en kommunal skola
- 85 procent av eleverna i skolorna i Enskede-Årsta-Vantör och Spånga-Tensta går i en kommunal skola men endast 50 procent på Östermalm

- Kommunala skolor i Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista tar in störst andel elever från sitt SDO (93 procent), medan endast 65 procent av Norrmalmsskolornas elever kommer från sitt SDO
- 25 procent av stadens elever går i en fristående skola
- Fristående skolor i Skärholmen tar in störst andel elever från sitt SDO (89 procent), medan endast 35 procent av Norrmalmsskolornas elever kommer från sitt SDO

Figur 4:1.2: Elevers skolplacering relaterat till skolans stadsdelsnämndsområde (SDO) och regi. Datakälla: BER 2020

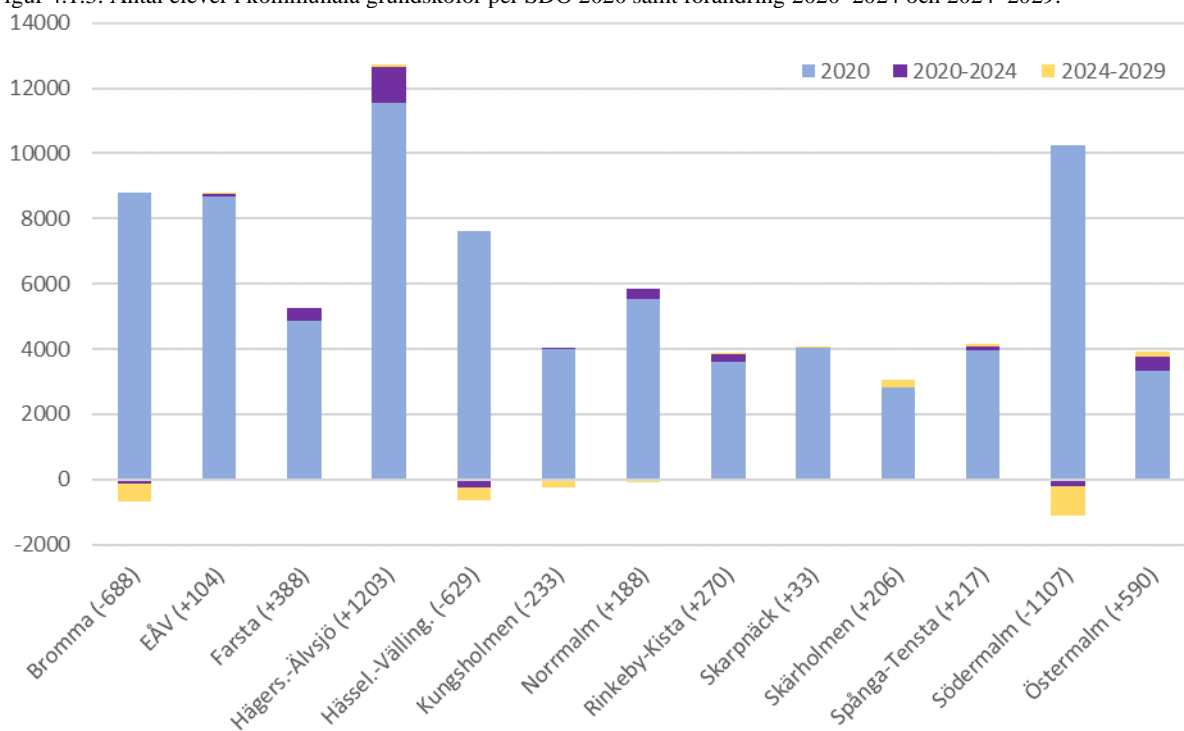
Planering 2022–2031

Antal barn och unga 6–15 år i Stockholm förväntas öka från 106 200 till 108 800 år 2031, en ökning med 2 600 barn från 2020.

Antalet elever i Stockholms kommunala grundskolor förväntas vara 79 700 år 2031, endast 700 fler än under höstterminen 2020. I början av perioden väntas dock en ökning med cirka 2 200 elever fram till och med 2023, varefter elevantalet börjar sjunka. Även de fristående skolornas elevantal förväntas att öka med cirka 700 elever fram till 2031. För att säkerställa elevplatser för de nästan 800 elever som förväntas att bo i de nybyggda områdena som än så länge inte ingår i elevantalsprognosen ingår dessa barn i så kallade 0-områden till förvaltningens kapacitetsplanering för kommunala skolor.

Hur antalet elever förväntas utvecklas skiljer sig stort mellan stadens olika områden. De senaste fem åren har stadens framskrivning över antal elever i grundskolan beräknat en elevantalsökning i samtliga SDO. Framskrivning över antal elever från 2020 antar däremot att fyra av SDO kommer att ha minskande elevantal 2020–2031.

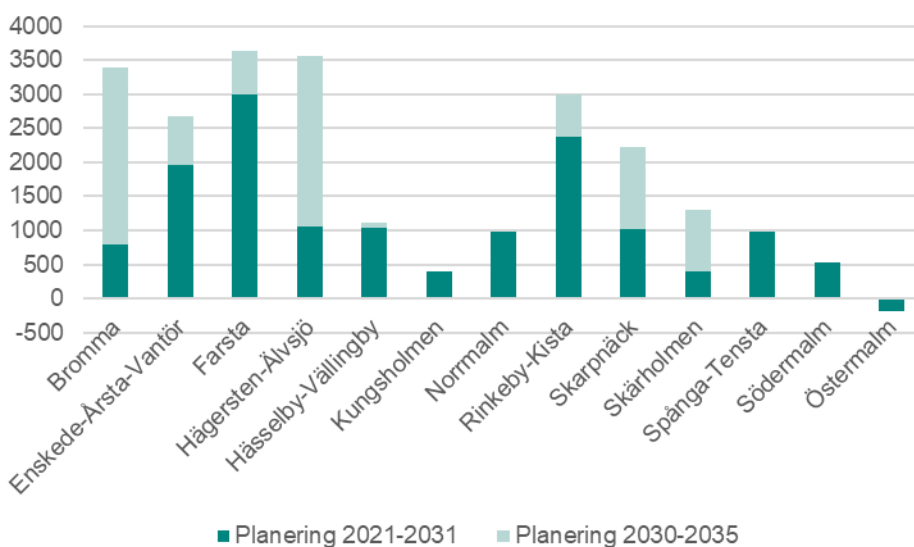
Figur 4.1.3: Antal elever i kommunala grundskolor per SDO 2020 samt förändring 2020–2024 och 2024–2029.

Framskrivningen av elevantalet är kraftigt nedjusterad från föregående år. Förra årets framskrivning antog en ökning av 8 000 elever i de kommunala skolorna mellan åren 2019–2030.

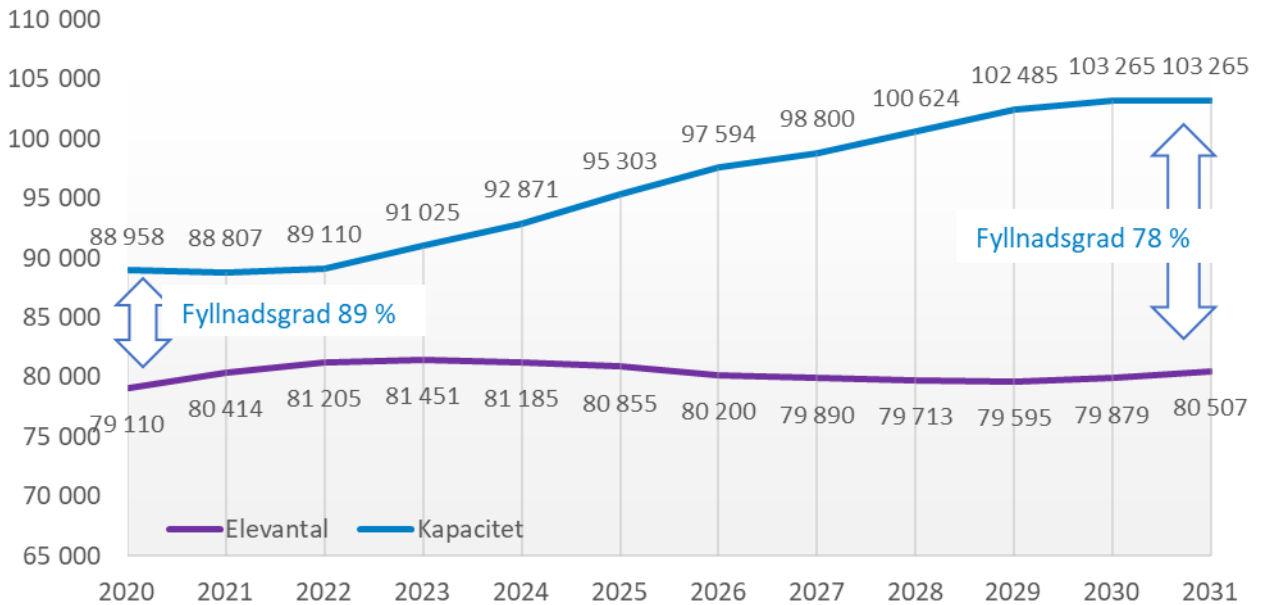
Dagens planering innebär en kapacitetsökning med 14 900 elevplatser från läsåret 2020–2021 till hösten 2031. Utöver det finns det antal nya skolor med i planeringen som förväntas att färdigställas mellan 2030–2035

Figur 4.1.4 Planerade kapacitetsförändringar per SDO i 2021–2031. Projekt som enligt dagens planering förväntas färdigställas mellan 2030–2035 är inkluderad med ljusgrön färg.

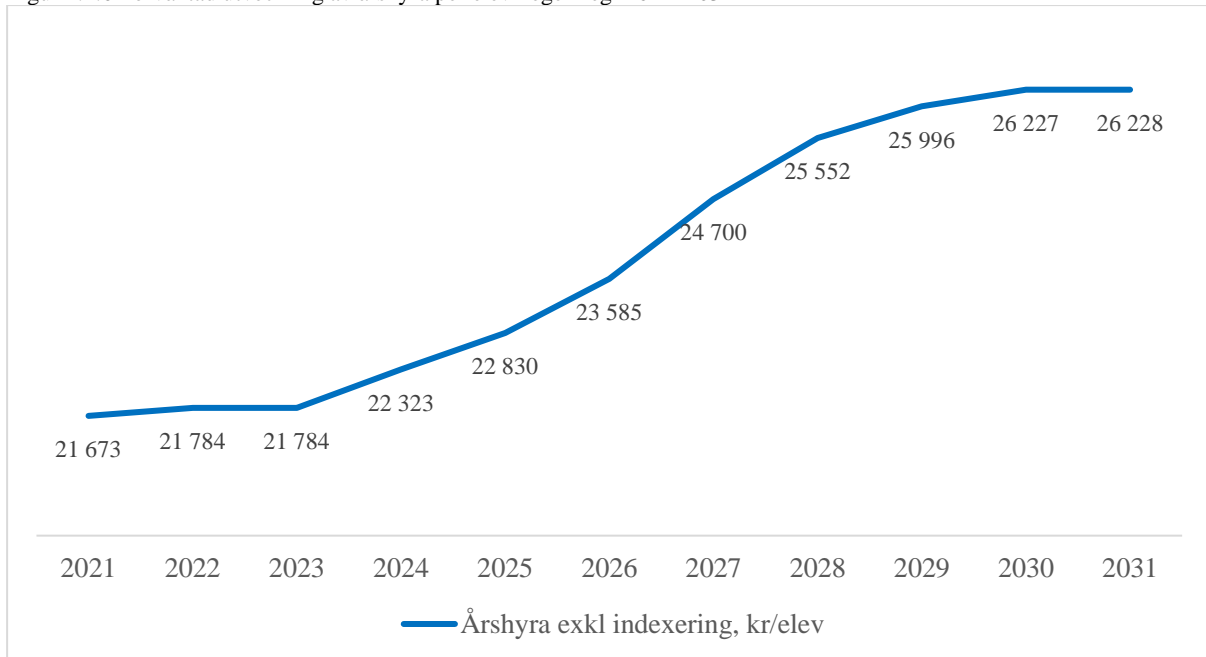
Bland annat på grund av den kraftigt nedjusterade elevantalsprognosen leder nuvarande planering till ett kraftigt minskat kapacitetsutnyttjande av grundskolans lokaler om alla projekt genomförs.

Figur 4.1.5 Planerade kapacitetsförändringar och elevantal i kommunala grundskolor. Avser prognos i början av höstterminen angivet år

I figuren nedan beskrivs utvecklingen 2021–2031 med avseende på årshyran per elev i Stockholms stads skolor som nuvarande elevprognos och lokalplanering innebär.

Figur 4.1.6 Förväntad utveckling av årshyra per elev i egen regi 2021–2031

Årshyran är utslagen på det intäktsgrundande antalet elever i egen regi som beräknas som ett genomsnitt av förväntat antal elever på vårterminen och höstterminen respektive år. Både stockholmselever och elever från andra kommuner i Stockholms stads skolor ingår.

Som en följd av de kostnadsökningar som inträffar på grund av den planerade uppbyggnaden av nya skolor och förbättringsarbete på det befintliga beståndet, tillsammans med ett elevantal som under större delen av perioden minskar, kommer årshyrorna per elev att öka kontinuerligt.

Årshyran per elev i 2021 års prisnivå väntas vara 21 procent högre 2031 än 2021, exklusive indexering. Den främsta orsaken till de ökande kostnaderna per elev är att kapacitetsutnyttjandet sjunker, vilket leder till en ökning av kostnaden per elev på 17 procent under perioden.

En viktig uppgift för förvaltningen det kommande året blir att säkerställa tillförlitligheten i elevantalsprognoserna, och vid behov anpassa lokalplaneringen till de väntade behoven. Ett drastiskt sänkt kapacitetsutnyttjande av skollokaler kommer annars att leda till att verksamheten utsätts för stora besparingskrav.

Planering 2032–2040

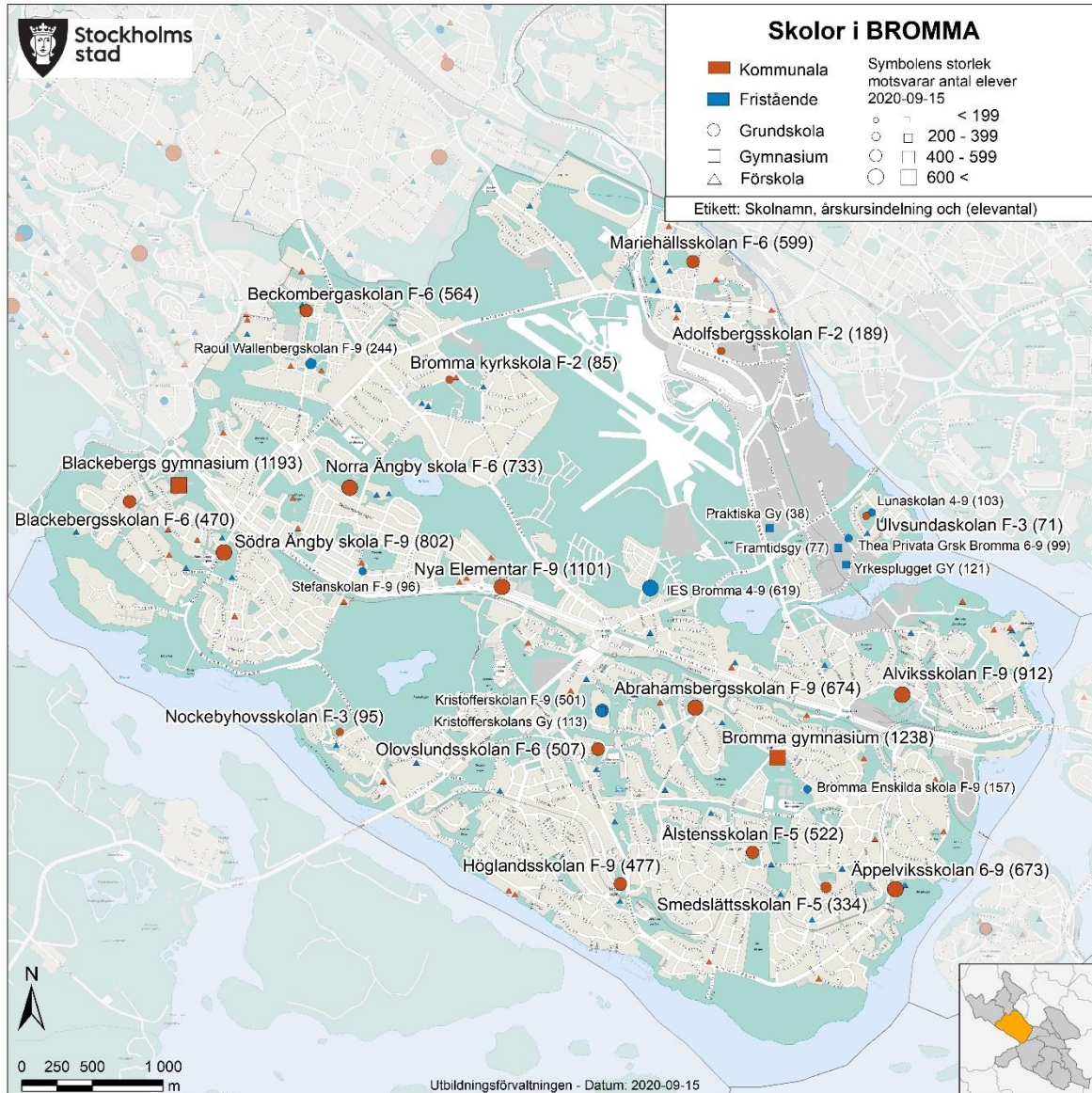
Efter år 2031 förväntas antalet barn och unga i grundskoleåldern återigen öka i takt med större årskullar i förskoleåldern samt omfattande bostadsbyggande. Antal barn och unga i grundskoleåldern förväntas öka med 14 500 mellan åren 2032–2040.

Totalt förbereder förvaltningen 26 platser för nya grundskolor samt möjligheter att bygga ut två befintliga skolor vid behov, totalt nästan 24 000 elevplatser. Utgångspunkten till dessa platser är skolbehov i stadens planerade större exploateringsområden längre fram i tiden.

Alla platser kommer inte att vara aktuella för nya skolor och huvudmannaskapet mellan kommunala och fristående skolor är inte fastlagt.

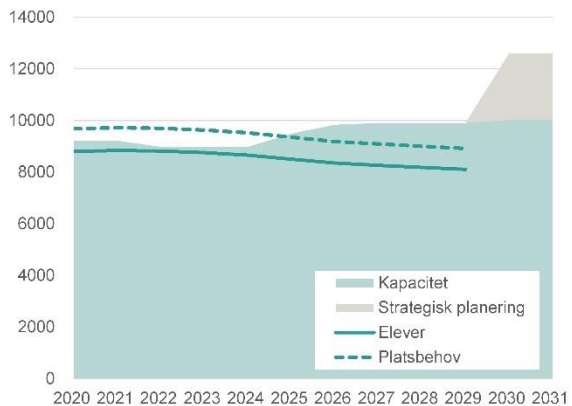
Bromma

Förväntat antal barn och elever i Bromma

	Befolkning		Elever i grundskolorna	
	6-15 år		Kommunal	Fristående
2020	10 209	8804	1822	
2031	10 134	8189	1613	
2040	11 928			
Förändring				
2020-2031	-75	-615	-209	
2031-2040	1 795			

Kapacitet, F-9	9221
Fyllnadsgrad	96%

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031. Strategisk planering = projekt som förväntas färdigställas 2030-2035. Platsbehov= elevantal +10%

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Bromma är bland de stadsdelsnämndsområden (SDO) i Stockholm där elever i störst omfattning väljer att gå i en skola i samma SDO som de bor i.

Söktrycket är generellt högt på skolorna inom SDO och fyllnadsgraden är stadens högsta, 96 procent, och resterande del består av inpendlande elever. Störst inpendling till Bromma sker från närområden till skolorna i Blackeberg, Beckomberga och Ängby.

Brommaelever har en måttlig utpendling och då främst till fristående skolor på Kungsholmen och Norrmalm. Mariehällsområdet skiljer sig, i avsaknad av högstadieskola, där elever pendlar ut till Sundbybergs kommun och elever i Bällsta går i den närmsta kommunala skolan, Sundbyskolan i Spånga.

Hälften av alla kommunala grundskolor i Bromma har tillfälliga lokaler/paviljonger med tidsbegränsade bygglov. För att skolorna ska kunna behålla dagens organisation är de i behov av verksamhetsanpassningar eller om- och utbyggnader. Dessa projekt tenderar att bli både omfattande och kostnadsdrivande eftersom flera av skolorna har byggnadsklassade lokaler.

Flera av skolorna i Bromma har även kapacitetsbegränsningar i matsal, speciallämningsal och idrottssal. Flera skolor samnyttjar hemkunskaps- och slöjdlokaler.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Under de kommande tio åren förväntas Bromma bli det mest polariserade SDO i staden gällande befolkningsutvecklingen. Där finns både stadens snabbast växande områden och områden med kraftigast minskning i antal barn och unga 6–15 år. Totalt sett förväntas antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 först öka under de närmaste åren och därefter minska mot slutet av prognosperioden, vilket för med sig att antalet grundskolebarn är oförändrat år 2031. Skillnaden mellan olika delområden är stor inom Bromma. Mariehäll, Blackeberg och Riksby hör till stadens snabbast växande områden med mycket nybyggnation medan Beckomberga, Norra Ängby samt södra Bromma har en kraftig minskning av antalet grundskolebarn. Under planeringsperioden kommer det att finnas lediga elevplatser i södra Bromma, som på grund av de geografiska avstånden inte kan nyttjas av elever boende i norra och västra delarna av SDO, där man behöver öka elevkapaciteten.

Befolkningsökningen är generellt störst för unga i högstadieåldern. Under de kommande tio åren kommer antalet unga i högstadieåldern att öka med nästan 300 elever enbart i Mariehäll.

Det finns flera planprogram och bostadsbyggnationer i tidigt skede i Bromma med osäker tidsplan. I stadens befolkningsprognos ingår cirka 8 600 färdigställda nya bostäder, men när man sammanfattar olika byggplaner som finns i SDO, finns det cirka 12 400 planerade byggstarter för ungefär samma tidsperiod med i planeringen.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Det ökade behovet av elevplatser har under flera år lösts med tillfälliga lokaler på flera skolor. Dessutom har ett flertal skolor ett stort behov av underhåll, vilket ställer krav på evakueringslokaler.

Målet är att ersätta tillfälliga lokaler med permanenta lokaler, samt säkerställa nya tillfälliga evakueringslokaler. Möjligheten att tillfälligt nyttja befintliga lokaler är låg eftersom fyllnadsgraden i områdets skolor är hög.

Brist på högstadieplatser har stort fokus inom Bromma. Planeringen är att högstadiet i Mariehäll ska stå klart år 2025. Parallellt finns även planer för fler högstadieplatser. Samverkan med idrottsförvaltningen gällande idrottsverksamheten är önskvärd eftersom behov och tomter finns.

I den framtida planeringen för Bromma ligger tre huvudmål; säkerställ lokaler som möjliggör ekonomiskt hållbara organisationer, säkerställ homogen stadieindelning för att motverka elevtapp mitt i ett stadie och avveckla lokaler som har tidsbegränsade bygglov.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i SDO öka från 10 100 till 11 900. Det finns flera planprogram och bostadsbyggnationer i tidigt skede i Bromma som inte väntas ge full effekt före år 2040. Bland annat:

- Alviks strand östra - cirka 3 000 bostäder
- Riksby och centrala Bromma - cirka 5 000 bostäder
- Solvallastaden - cirka 2 000 bostäder
- Bällsta hamn - cirka 2 000 bostäder

Behoven av nya skolor är direkt knutna till dessa planprogram, vilket gör att tidplan och kapacitet för nya skolor helt och hållet är relaterat till planprogrammets genomförandetakt och omfattning.

För stadsdelen bedöms antal elever till 0,3 per nyproducerad bostad ge en mer rimlig bild av det förväntade framtida elevbehovet. Dock kvarstår utmaningen att Bromma är en till ytan stor stadsdel, där flygplatsen utgör en barriär som delar av stadsdelen i mindre områden. Att säkerställa en skola nära hemmet för mindre barn gör att behov av fler skolor skapas, ibland samtidigt. Exempelvis i norra Bromma där Solvallastaden och Riksby har samtidig planering.

Förvaltningens tilldelning av tomter har flera stora och fördyrande begränsningar som luft-, partikel- och flygbullerutsatthet, tillgänglighet på grund av topografin och tomternas totala yta. Där ingår Alviks strand, Riksby och Valsverket. Tomternas begränsningar påverkar förvaltningens möjligheter för den framtida skolplaneringen och möjligheten till samverkan med stadsdelsförvaltningen och idrottsförvaltningen.

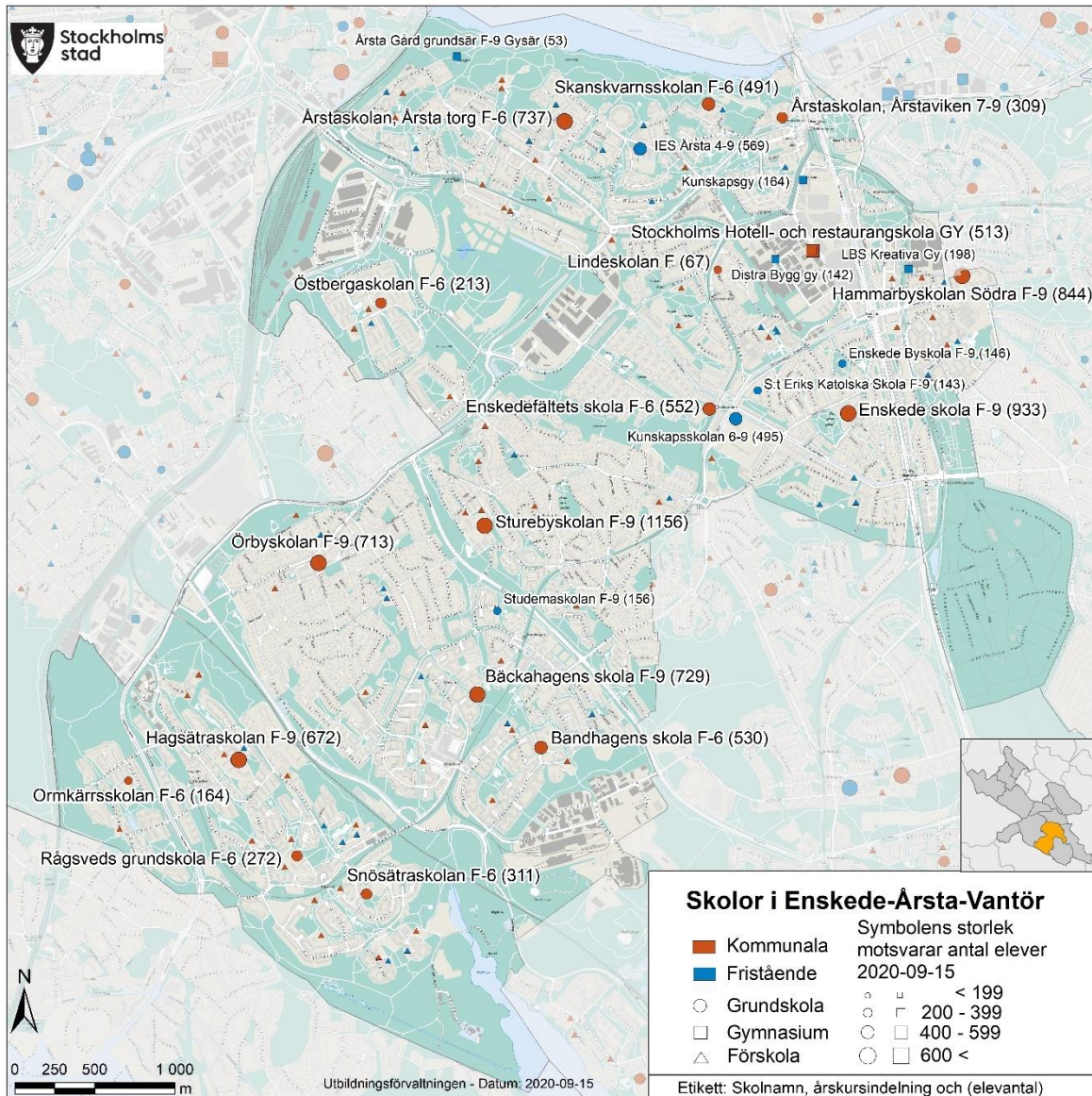
Planerade förändringar i lokalbestånd 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitets- förändring	Vad görs	Skede
Abrahamsbergsskolan	2026	0	Underhåll och eventuellt verksamhetsanpassning. Kräver evakuering	
Alviksskolan	2022 (?)	-240	Bygglov för paviljonger går ut. Kan förlängas	
Beckombergaskolan	2022		Se över skolans lokaler för att säkerställa intaget från nya genomgångsboendet i området	Förstudie
Blackebergsskolan	2027	202	Tillbyggnation av 316 platser som bland annat ersätter tillfälliga lokaler. Underhåll. Kräver evakuering.	Utredningsskede
Bromma kyrkskola			Inga aktuella planer	
Höglandsskolan			Inga aktuella planer	
Mariehällsskolan			Inga aktuella planer	
Nockebyhovsskolan			Inga aktuella planer	
Norra Ängby skola	2026	410	Kartläggning av skolans lokaler för möjlighet av utökat högstadium årskurs 7–9	Utredningsskede
Nya Elementar	2030	120	Tillbyggnation av 360 platser. Ersätta tillfälliga lokaler, ny idrottslösning samt matsal. Kräver evakuering.	Utredningsskede
Olovslundsskolan	2025	30	Underhåll. Utbyggnad av kök, matsal och klassrum med 90 platser. Kräver evakuering. Avveckling av tillfällig lokal med 60 platser	Förslagshandlings- skede
Smedslättsskolan	2026	60	Verksamhetsanpassning för att utöka skolan med årskurs 6. Underhåll	
Södra Ängby skola			Inga aktuella planer	
Ulvundaskolan			Inga aktuella planer	
Ålstensskolan	2026	0	Verksamhetsanpassningar för att utöka skolan med årskurs 6, 90 platser. Avveckling av tillfälliga paviljonger år 2023.	Förstudie
Äppelviksskolan	2026	-120	Avveckla tillfälliga lokaler samt årskurs 6. Blir årskurs 7–9 skola.	
Totalt i befintliga skolor		462		
Adolfsbergsskolan	2027	-142	Ny skola, årskurs F-6 i Mariehälls-området. Inhyrning. Dagens skola i tidsbegränsade lokaler avvecklas när skolan blir färdig. 5 000 bostäder planeras/har byggts i området under år 2004–2024	Förstudie

Alvik västra	2035-2040		Markreservation för eventuellt en till skola inom program för Alviks strand östra & Alvik västra. 3 000 bostäder planeras byggas i området under år 2024–2032	Idéfas
Alvik strand östra	2030-2035	630	Ny F-6-skola inom program för Alviks strand östra & Alvik västra. 3 000 bostäder planeras bebyggas i området under år 2024–2032	Förstudie
Mariehäll åk 7-9	2025	540	Ny årskurs 7–9-skola i Mariehäll. 5 000 bostäder planeras/har byggts i området under år 2004–2024	Utredningsskede
Riksby 1, Linta gårdsväg	2030-2035	950	Ny F-9-skola samt grundsärskola inom program för centrala Bromma. 5 000 bostäder planeras bebyggas i området under år 2026–2035	Utredningsskede
Riksby 2	2035-2040	900	Markreservation för en till skola inom program för centrala Bromma. 5 000 bostäder planeras bebyggas i området under år 2026–2035	Idéfas
Solvalla	2030-2035	900	Ny skola, årskurs F-9 inom program för Solvallastaden. Inhyrning. 2 000 bostäder planeras bebyggas i området under år 2026–2032	Förstudie
Ulvsunda, Valsverket	2035-2040	900	Markreservation för en skola inom program för Ulvsunda industriområde/Bällsta hamn. 2 000 bostäder planeras bebyggas i området under år 2024–2032	Förstudie
Totalt i nya skolor 2022-2031		398		
Totalt i nya skolor 2032-2040		4280		

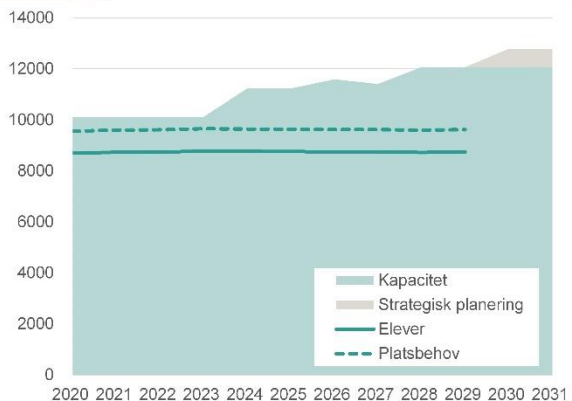
IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av skola och idrottshall

Enskede-Årsta-Vantör

Förväntat antal barn och elever i Enskede-Årsta-Vantör

	Befolkning 6-15 år	Elever i grundskolorna	
		Kommunal	Fristående
2020	11942	8685	1519
2031	13047	8860	1633
2040	15635		
Förändring			
2020-2031	1105	175	114
2031-2040	2588		
<hr/>			
Kapacitet, F-9		10108	
Fyllnadsgrad		86%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031. Strategisk planering = projekt som förväntas färdigställas 2030-2035. Platsbehov= elevantal +10%

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Eleverna i Enskede-Årsta-Vantörs kommunala skolor kommer nästan uteslutande från SDO eller i direkt anslutning därtill. Det är framförallt Enskede skola, Hammarbyskolan Södra och Örbyskolan, som ligger nära SDO-gränsen som antar elever från sitt närområde, men från annat SDO. Annars är det fristående skolor som lockar elever från Farsta och Skarpnäck. Knappt hälften av högstadieläverna boende i Enskede-Årsta-Vantör antas till en kommunal högstadieskola i SDO. Denna utpendling till högstadieskolorna sker framförallt till Södermalm, samt till fristående skolor i Hägersten-Älvsjö.

Fyllnadsgraden i områdets skolor är hög, framförallt i lågstadiet där över 95 procent av platserna är fyllda. I mellan- och högstadiet är siffran lägre, 78 - 89 procent. Totalt används 90 procent av de platser som finns i SDO.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Det finns flera stora stadsutvecklingsprogram i Enskede-Årsta-Vantör som alla förväntas skapa behov av nya elevplatser. Totalt förväntas 12 000 bostäder färdigställas fram till 2031 och flera stadsutvecklingsprogram kommer att fortsätta därefter. I norra delen av SDO är Årstafältet, Årstastråket och Slakthusområdet de stora utvecklingsområdena. I södra delen planeras Fokus Hagsätra-Rågsved, även utpekad som ett av fyra fokusområden i översiktsplanens utbyggnadsstrategi för Stockholms stad. Utöver detta pågår omfattande förtätning i Bandhagen-Högdalen.

I Enskede-Årsta-Vantör förväntas cirka 1 100 fler barn och unga fram till år 2031. Däremot förväntas inte motsvande ökning i elevantalet. Den svagare ökningen i elevantalprognosen är framförallt relaterad till nybyggda skolor i Hägersten-Älvsjö med nya antagningsmönster som följd. Mot slutet av prognosperioden förväntas de första eleverna i Årstafältet öka elevantalet i Östberga och i närområdet i Hägersten-Älvsjö SDO.

I takt med att antal elever i högstadieåldern ökar antas prognosen överskatta antal Årstaellever som kan få plats i Södermalms skolor framöver. Detta kommer att leda till att en större andel av framförallt Årstas elever stannar kvar i sitt närområde mot prognosperiodens slut, något som inte syns i prognosen i dagsläget. Utpendlingen till Södermalm bedöms att uppkomma främst genom byte av bostadsplats, och väntas därför inte minska i antal jämfört med dagsläget. Prognosen överskattar dock antalet

Planerade lokalförändringar

Förseningar i flera av dessa stora programområdena gör att både befolknings- och elevantalprognosen för Enskede-Årsta-Vantör är markant nedjusterade under den första planeringsperioden. På grund av detta överstiger i nuläget den planerade kapacitetsökningen det prognosticerade behovet. Tidplanerna innebär osäkerheter, vilket gör att inget alternativ

kan senareläggas i dagsläget. Minskningen av barn och elever i prognoserna får genomslag i nästan samtliga skolor i SDO.

I **Årstaområdet** väntas den största ökningen av barn i SDO, på grund av de stora bostadsprogrammen i området. Kapacitet för denna ökning förväntas finnas på skolor i närområdet fram till 2026 då den första skolan på Årstafältet kan stå klar och avlasta området. I Slakthusområdet planeras en ny skola efter prognosperiodens slut, 2030–2035. Tidplanen för denna skola påverkas av bostadsbyggande och fyllnadsgrad i Årstafältets första skola samt utbyggnationen av Skanskvarnsskolans högstadium. Det planeras även en minskning av kapaciteten på Årstaskolan på grund av avveckling av högstadiepaviljongen vid Gullmarsplan. Högstadiet flyttar tillbaka till ordinarie lokaler när skolan minskats tillräckligt underifrån (cirka 2025), och när Skanskvarnsskolan börjat ta in högstadieelever.

I **Enskedeområdet** planeras en ny sex-parallellig högstadieskola inom fastigheten Drivhuset. Skolan medför dock ingen kapacitetsökning för grundskoleplaneringen i området eftersom den kommer att ersätta Enskedeskolans och Örbyskolans högstadium, som båda blir F-6-skolor när högstadieskolan färdigställs 2024. Därefter avvecklas Enskedeskolans tidsbegränsade lokaler, medan Örbyskolans tillfälliga lokal används för ökat intag i de lägre årskurserna. Den tidigare planeringen för Örbyskolans högstadiums ersättning, utökning av Sturebyskolans och Enskede skolas högstadium, har därmed utgått.

I **Bandhagen-Högdalen** har båda skolorna utökat sina intag under 2020. Förändringen av kapaciteten på Bäckahagens skola är permanent, medan Bandhagens skolas utökade kapacitet är tillfällig och kommer att överföras till den nya skolan inom fastigheten Hemsystemen i Högdalen när denna är färdigställd, 2027–2030. På detta sätt fylls den nya skolan upp till viss del redan från start.

I **Hagsätra-Rågsved** planeras ingen utökad kapacitet i området förrän efter elevantalsprognosperiodens slut, 2029. Ormkärrsskolan planeras då byggas ut till en fullstor skola inklusive CSI-grupp, tidplanen för färdigställande uppskattas till 2030–2032. Sedan fjolårets lokalförsörjningsplan har projektet på Snösätraskolan lagts ned, ett projekt som bland annat skulle ersätta den tillfälliga kapaciteten på skolan med en permanent.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antalet barn och unga 6–15 år i SDO öka från 13 000 till 15 600. Sedan förra årets prognos har många av bostäderna senarelagts i prognosunderlaget, vilket leder till att även skolorna senareläggs. Man ser också en fortsatt överplanering i SDO jämfört med prognoserna. Det är därför troligt att flera av de kapacitetsökande projekten kan utgå eller justeras, men vilka går ännu inte att säga.

Planerade förändringar i lokalbestånd

I nuläget planeras kapacitetsökningar inom SDO under denna planeringsperiod främst genom nya skolor, se tabell. Tidplanerna är i dagsläget oklara och justeras framöver utifrån prognosförändringar och fyllnadsgrad i kringliggande skolor. Utöver detta planeras utbyggnationsprojekt på Snösätraskolan och Hammarbyskolan Södra, den senare planeras för

att tillgodose behovet av nya elevplatser i Skarpnäck. Tidplanen för detta, 2032–2037 är helt beroende av övrig planering i Skarpnäck och kan därför komma att tidigareläggas vid behov.

Planerade projekt 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Bandhagens skola	2027-2030	-240	Avveckling av paviljong när nya skolan Hemsystemen är klar	Förstudie
Bäckahagens skola	2024	260	Nybyggnation köksbyggnad samt ombyggnation av hus A-D + HIN. Ska bli 3p F-6 och 4p 7-9 + grundsär. 440 platser byggs. Avveckling av paviljong	Genomförandebeslut
Enskede skola	2024	-275	Projektet som avsåg utökning av högstadiet läggs ned och högstadiet flyttas 2024 till Drivhuset. Skolan blir en 3p F-6. Underhåll. Avveckling av tillfälliga lokaler	Genomförandeskede
Enskedefältets skola			Inga aktuella planer	
Hagsätraskolan			Inga aktuella planer	
Hammarbyskolan Södra	2027		Rivning av idrottslokaler när IDF nya hall på Nytorps gårde är klar. Samverkan med IDF	Idéfas
Hammarbyskolan Södra	2032-2037	135	Utbyggnation med 250 platser samt avveckling av paviljong	Idéfas
Lindeskolan			Inga aktuella planer	
Ormkärrsskolan	2030-2032	718	Planerad tillbyggnation för utökning till fullstor skola, F-9. Planeras inom Fokus Hagsätra-Rågsved, ca 3 600 bostäder	Förstudie
Ormkärrsskolan	2024	0	Underhåll av kök	Förstudie
Rågsveds grundskola			Inga aktuella planer	
Skanskvarnsskolan	2024	322	Tillbyggnation av åk 7-9 samt utökning av grundsärskolan.	Genomförandebeslut
Snösätraskolan	2032-2040	525	Möjlig tillbyggnation av 625 platser till fullstor skola. Planeras inom Fokus Hagsätra-Rågsved, ca 3 600 bostäder. Avveckling av paviljong	Förstudieskede
Sturebyskolan	2023	0	Ersätta tillfälliga lokaler med konceptskola för F-3 med 240 platser	Förslagshandlingsskede
Årstaskolan, Årsta torg			Inga aktuella planer	
Årstaskolan, Årstaviken	2026	-270	Bygglovet förlängs till återflytt är möjlig, ca 2025-2026. Avveckling därefter	
Örbyskolan	2026-2029	-180	Avveckling av högstadium, utökning med en parallell F-6 i befintliga lokaler	Idéfas

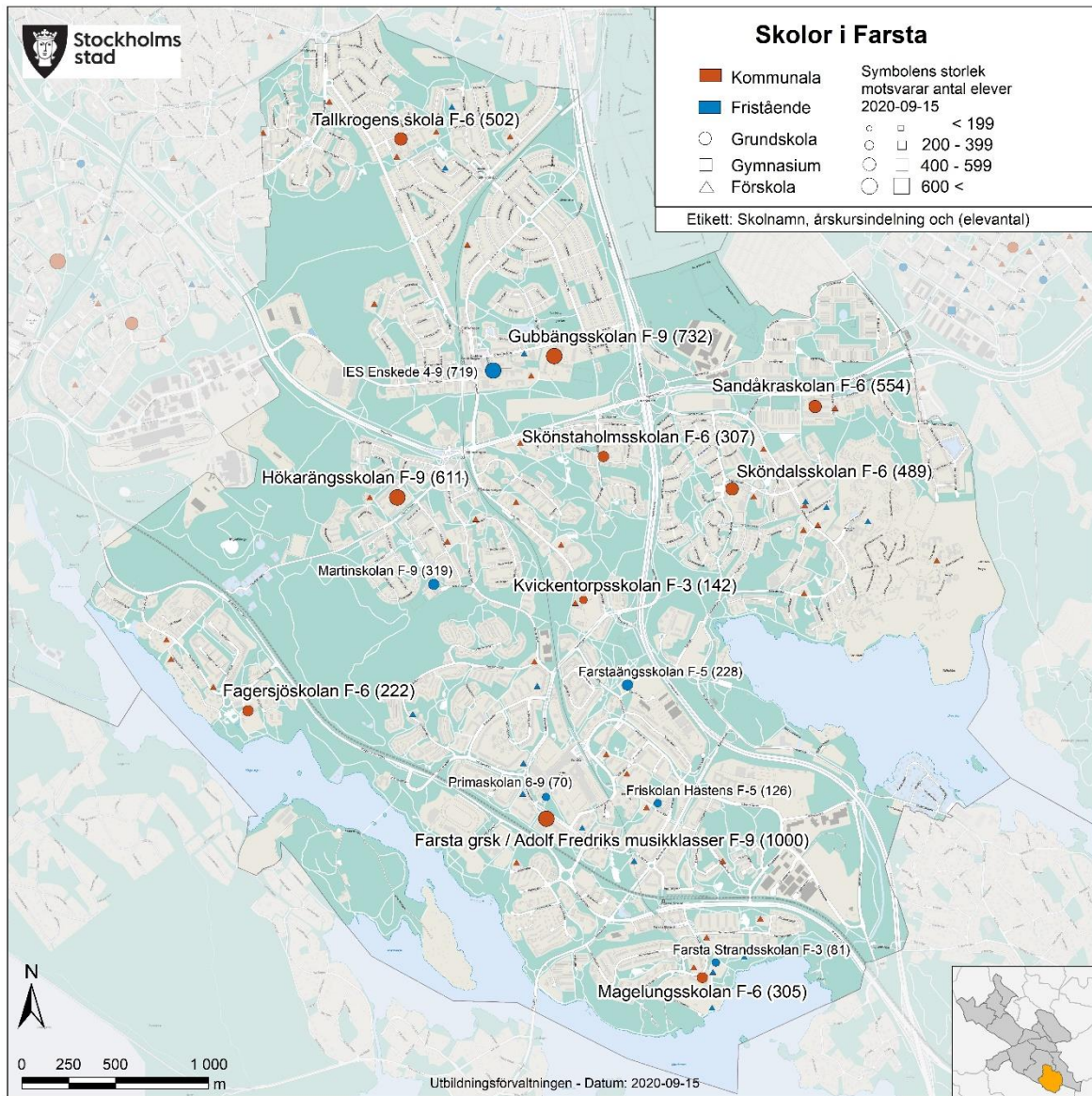
Östbergaskolan			Inga aktuella planer	
Totalt i befintliga skolor		995		
Drivhuset åk 7-9	2024	540	Nytt högstadium och gymnasium. 6 paralleller. Nedläggning av åk 7-9 på Enskede skola och Örbyskolan. Ingen tillkommande kapacitet i SDO	Utredningsskede
Hemsystemen	2027-2030	900	Ny F-9-skola i relation till förtätning i Bandhagen - Högdalen	Förstudie
Slakthusområdet	2033-2038	900	Ny F-9-skola inom Slakthusområdet, ca 3 000 bostäder planeras	Utredningsskede
Steningeparken	2035-2040	900	Ny F-9-skola inom Årstastråket, ca 3 000 bostäder planeras. Samverkan med IDF	Tidigt skede
Svedjaren	2034-2040	930	Markreservat för en F-9-skola inom program Rågsved-Hagsätra, ca 3 600 bostäder planeras. Samverkan med IDF & SDF	Tidigt skede
Årstafältet skola 1	2026	900	Ny F-9 skola inom Årstafältet, ca 6 000 bostäder planeras	Förslagshandlingsskede
Årstafältet skola 2	2033-2038	950	Ny F-9-skola samt grundskola inom Årstafältet	Förstudieskede
Årstafältet skola 3 Östberga	2040-2045	900	Ny F-9-skola inom Årstafältet. Samverkan med IDF	Tidigt skede
Totalt i nya skolor 2022-2031		2 340		
Totalt i nya skolor 2032-2040		3 680		

SDF=Stadsdelsförvaltning. Samplanering av för- och grundskola

IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

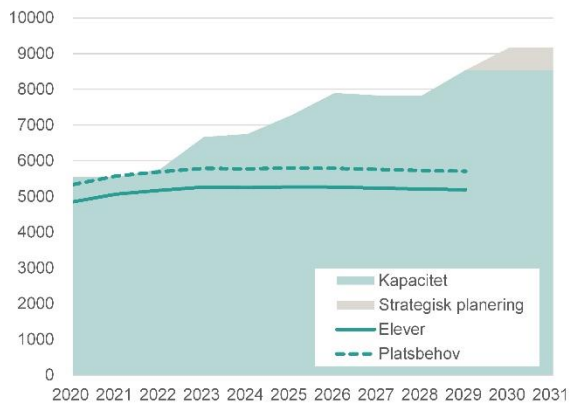
HIN=Enkelt avhjälpna hinder

Farsta

Förväntat antal barn och elever i Farsta

	Befolkning	Elever i grundskolorna	
	6-15 år	Kommunal	Fristående
2020	7404	4851	1558
2031	8271	5248	1726
2040	9871		
Förändring			
2020-2031	866	397	168
2031-2040	1601		
Kapacitet, F-9		5537	
Fyllnadsgrad		88%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031. Strategisk planering = projekt som förväntas färdigställas 2030-2035. Platsbehov= elevantal +10%

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men även att planer kan läggas ned.

Nuläge 2021

Majoriteten av grundskolorna i Farsta SDO har idag en F-6-organisation. Bakgrunden till det låga utbudet av högstadieplatser, i relation till låg- och mellanstadieplatser, är att endast en dryg tredjedel av högstadieeleverna som bor i Farsta söker sig till kommunala skolor inom stadsdelen, medan resten söker sig till fristående och kommunala skolor i andra SDO. Pendlingen är i hög grad åldersrelaterad och tre av fyra Farstaelever går i skola i Farsta. Över 90 procent av folkbokförda förskoleklass- och lågstadieelever i Farsta väljer en skola nära hemmet. Den omfattande utpendlingen till högstadieskolorna sker framförallt till Enskede-Årsta-Vantör och Södermalm. I Farsta lockar kommunala Farsta grundskola/Adolf Fredriks musikklasser samt fristående skolor, elever från andra SDO och kommuner. Det finns få men relativt stora grundsärskolor i Farsta SDO.

Skolorna i Farsta har en relativt hög fyllnadsgrad, det finns ett stort behov av elevplatser i de yngre årskurserna samt i högstadiet. Däremot finns ett elevtapp i mellanstadiet på ett flertal skolor, vilket till stor del utgör den lediga lokalkapaciteten.

Ett stort antal av grundskolorna har tillfällig kapacitet (lokaler med tidsbegränsade bygglov/tidsbegränsad inhyrning), och i flera fall säkerställer denna kapacitet skolans möjlighet att erbjuda antagna elever plats i samtliga årskurser inom ramen för skolans organisation.

Farsta grundskola har ingen egen idrottshall och använder därför idrottsförvaltningens anläggning vid Farsta IP, där vissa av hallarna i dagsläget har tidsbegränsat bygglov. Idrottsfunktionen behöver därför säkerställas på sikt. Något som också beaktas vid planering av nya skolor med tillhörande idrottssal i området.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Farsta är utpekad som ett av fyra fokusområden i översiktsplanens utbyggnadsstrategi för Stockholms stad, och det finns två stora stadsutvecklingsprogram. Inom fokusområde Farsta planeras omkring 8 000 nya bostäder. Enligt bostadsplanerna förläggs stora delar av byggnationen till den gamla Telestaden i Larsboda. Program för Stora Sköndal omfattar cirka 4 000 nya bostäder. Förseningar i båda programmen gör att befolknings- och elevantalprognosen för Farsta är nedjusterad under den första planeringsperioden.

Fram till år 2031 förväntas antal folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år i Farsta öka med omkring 900. Ökningen är störst i Larsboda, Farsta Strand - Magelungen och i östra delarna av Sköndal. Antalet inskrivna elever i Farsta förväntas öka med 600 elever. Den nedjusterade elevantalprognosen betyder att antalet blivande förskoleklasselever förväntas kvarstå på dagens nivå under de närmaste åren och öka först mot slutet av prognosperioden. Detta ska dock tolkas med viss försiktighet.

Antalet elever i högstadieåldern förväntas öka vilket indikerar en något mindre utpendling från Farsta på grund av mottagande skolors kapacitetsbrist. Störst ökning av unga i högstadieåldern förväntas under de närmaste åren i Sköndal; ett område som i dagsläget inte har någon egen högstadieskola.

Förseningar samt stora osäkerheter i den planerade bostadsbyggnationen medför att de nya skolornas tidplaner kommer att ses över. Ett par av dessa kommer sannolikt att ingå i den evakueringslogistik som kommer att krävas i och med omfattande underhållsprojekt som SISAB kommer att genomföra under prognosperioden. Dessa kommer troligen att innebära hel- eller delevakueringar av de berörda verksamheterna. Ambitionen är att en grov tidplan avseende evakueringarna ska tas fram gemensamt med SISAB under det närmsta året.

Osäkerheter i prognosen avseende nybyggnationsområdena, i kombination med att flera av skolorna har tidsbegränsade lokaler samt ett omfattande underhållsbehov som kräver evakuering gör att de nya skolornas tidplaner kvarstår i denna lokalförsörjningsplan. Efter att kartläggningen av evakueringen är klar är det dock sannolikt att en av de nya skolorna kommer att flyttas fram till efter år 2032, men det är i nuläget inte fastställt vilken.

I planeringsarbetet kommer en prioritering vara att öka spridningen av grundsärskolor i stadsdelen och inte planera in för stora enheter av dessa, detta för att öka inkluderingen.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Planerna för prognosperioden överstiger prognosticerat behov med cirka 2 900 elevplatser. Det kan förklaras med byggplanernas osäkerhet och att en stor mängd av dessa elevplatser inte kommer att vara tillgängliga under delar av perioden i och med underhållsåtgärder. Givet dessa osäkerhetsfaktorer kan inget alternativ senareläggas eller avfärdas i dagsläget. Vidare ska det betonas att det finns ett underskott på elevplatser fram till 2025, vilket indikerar en försening av tillskapade elevplatser.

Tre nya och ombyggda skolor med tillhörande högstadium planeras att färdigställas under planeringsperioden, mot bakgrund av bland annat förändringen i antagningsmönster i högstadiet. Dessa är Hästhagsskolan, Kvickenstorpsskolan och en ny skola i Stora Sköndal. Vidare kommer även flera nya låg- och mellanstadieplatser att tillskapas för att möta ökat elevplatsbehov. Behovet av spridning av grundsärskolor i stadsdelen ligger med i planeringen, bland genom en ny grundsärskola i den nya skolan i Stora Sköndal.

Permanent lokalkapacitet ska tillskapas för Sköndalsskolan och Sandåkraskolan, vilka idag delvis har tillfälliga lokaler.

Vidare planeras två nya skolor i Farsta. Behovet av dessa är knutet till planprogram, vilket gör att tidplanen och kapacitet för de nya skolorna i hög grad är relaterat till planprogrammets genomförandetakt och omfattning. Även evakueringslogistiken i SDO tas i beaktande vid planeringen av dessa.

I Lokalförsörjningsplanen 2020 presenterades ett projekt avseende tillskapande av högstadieplatser på Magelungsskolan. Projektet förutsatte att den kommunala förskola som

idag huserar i delar av Magelungsskolans lokaler skulle lämna dessa. Under hösten 2020 gav stadsdelsförvaltningen nya besked gällande deras lokalbehov, varför högstadieprojektet pausats. Behov av underhåll och verksamhetsanpassning kvarstår på Magelungsskolan.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Enligt befolkningsprognosen beräknas den stora elevtalsökningen först efter 2031, när planerad bostadsbyggnation har nått större volymer. Från år 2032 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år öka från 8 300 till 9 900. Delar av skolplaneringen inom fokusområde Farsta och Stora Sköndal kommer eventuellt att flyttas till andra planeringsperioden när genomförandetakt och omfattning blir mer säker.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Sannolikt kommer en av de tre nya skolorna som planeras - Karlsvik, Mårbacka och i Stora Sköndal - att flyttas fram till denna prognosperiod parallellt med att ett flertal av nybyggnationsprojekten har flyttats fram i årets befolkningsprognos. Det är ännu inte fastställt vilken av skolorna, då dessa kommer att vara med i kartläggningen av det stora evakueringsbehov relaterat till underhållsarbeten som planeras utföras i stadsdelen. Vidare kommer flera av skolorna som färdigställs mot slutet av föregående prognosperiod att möta delar av det behov som uppstår under 2032–2040.

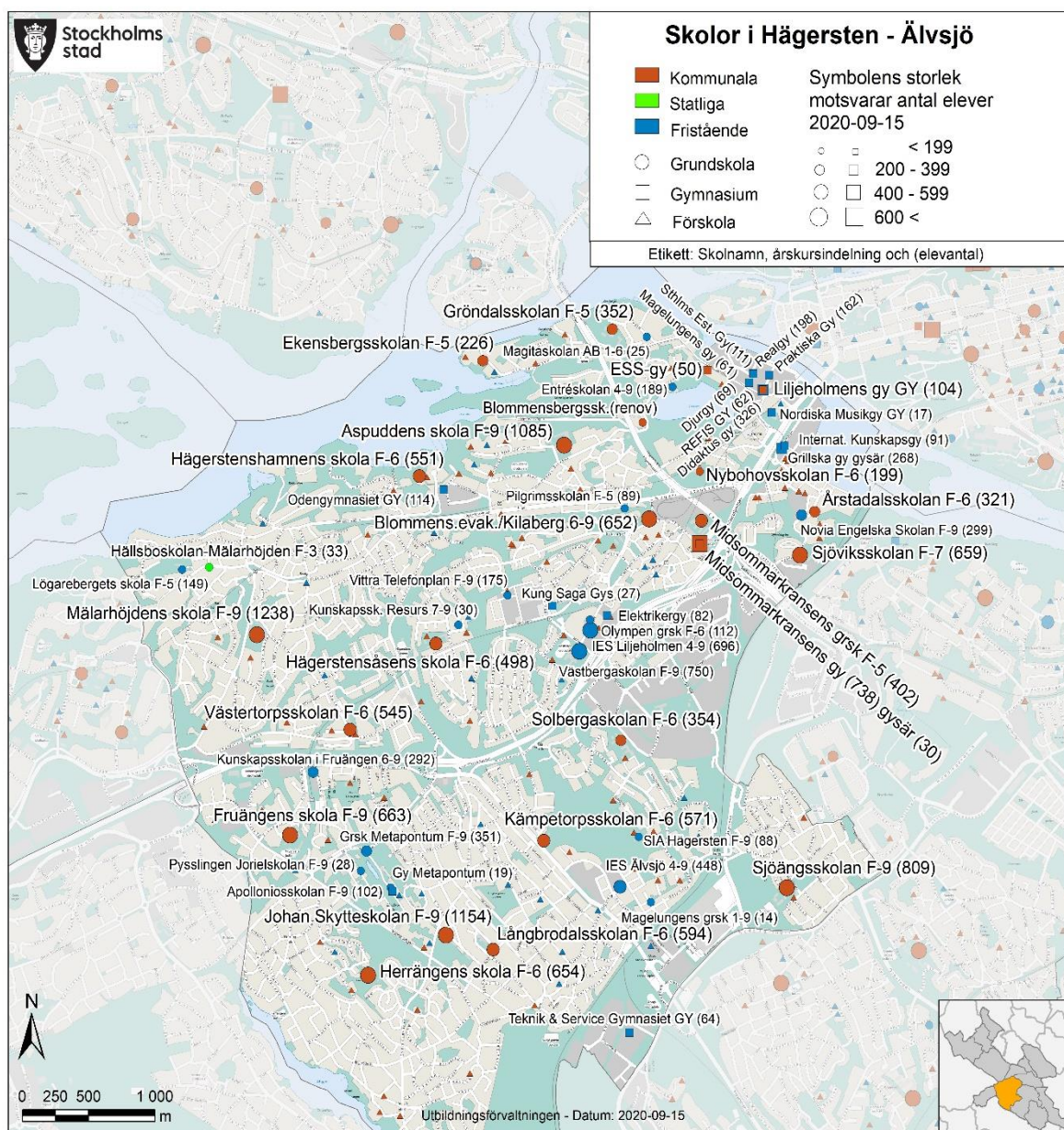
Planerade projekt 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Fagersjöskolan	2026	0	Förlängning av bygglov för paviljong 2026. Möjligheter att ersätta med permanenta lokaler ses över	Idéfas
Fagersjöskolan	2024-2028	0	Underhåll av SISAB med tillhörande evakuering	Tidigt skede
Farsta grundskola/ Adolf Fredriks musikklasser			Inga aktuella planer	
Gubbängsskolan	2024-2028	-112	Verksamhetsanpassningar vid underhåll. Paviljong ska förlängas fram till 2029	Idéfas
Hästhagsskolan	2023	900	Kapacitetsökning till en F-9-skola. 480 platser byggs. Behov av fler högstadieplatser i SDO samt 1 600 nya bostäder i Farsta Strand samt kommande i Telestaden	Genomförandebeslut
Hökarängsskolan			Inga aktuella planer	
Kvickentorpsskolan	2025	520	Kapacitetsökning till en F-9-organisation, med utökat högstadium. Behov av fler högstadieplatser i SDO samt 900 bostäder vid Drevvikshöjden /Perstorp	Förslagshandlingskede

Magelungsskolan	2024-2028	-112	Mindre verksamhetsanpassningar vid underhåll. Förlängning av paviljong fram till 2029	Genomförandeskede
Sandåkraskolan	2027	-70	Om- eller nybyggnation för att tillskapa 630 permanenta elevplatser. Avveckla tidsbegränsade lokaler	Utredningsskede
Sandåkraskolan	2022		Tillskapande av tillfällig kapacitet vid avveckling av paviljonger vars bygglov löper ut. 196 platser	
Sköndalsskolan	2024	54	Tillskapande av permanent kapacitet vid avveckling av paviljong. Säkerställa 3p F-6. 162 platser byggs	Tidigt skede
Skönstaholmsskolan	2022	34	Verksamhetsanpassningar i samband med underhåll av kök och ventilation	Genomförandeskede
Tallkrogens skola	2024-2028	30	Verksamhetsanpassningar vid SISAB:s underhåll samt tillskapa ett klassrum till för att säkerställa 3p F-6	Tidigt skede
Totalt i befintliga skolor		1244		
Karlsvik	2030-2032	630	Markreservation för en F-6-skola inom programmet tyngdpunkt Farsta. 1 300 lgh planeras vid Klockelund och Karlsvik strand	Förstudie
Stora Sköndal	2027-2029	930	Ny F-9-skola samt grundskola inom Stora Sköndalsprogrammet. 4 300 lgh planeras. Eventuell samverkan med IDF	Förstudie
Telestaden Mårbacka	2026	630	Ny F-6-skola inom programmet tyngdpunkt Farsta. 5 500 lgh inom programmet	Förstudie
Totalt i nya skolor 2022-2031		1 560		
Totalt i nya skolor 2032-2040		630		

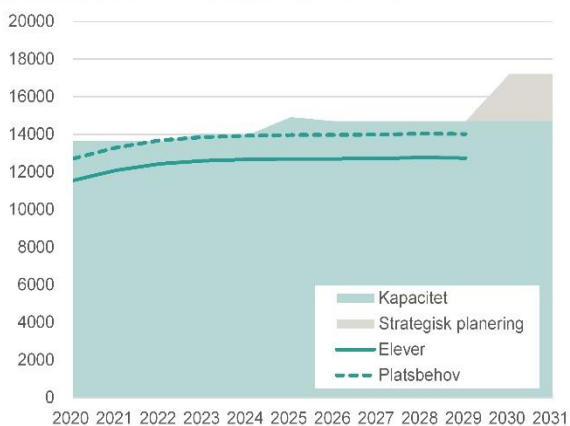
IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

Hägersten-Älvsjö

Förväntat antal barn och elever i Hägersten-Älvsjö

	Befolkning		Elever i grundskolorna	
	6-15 år		Kommunal	Fristående
2020	14473		11550	3736
2031	15640		12864	4396
2040	17722			
Förändring				
2020-2031	1167		1314	660
2031-2040	2082			
Kapacitet, F-9			13633	
Fyllnadsgrad			85%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031. Strategisk planering = projekt som förväntas färdigställas 2030-2035. Platsbehov= elevantal +10%

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Sammanslagningen av tidigare Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö stadsdelsnämndsområden (SDO) under 2020 skapade ett nytt SDO med flest barn i grundskoleåldern i Stockholms stad.

Hägersten-Älvsjö är en av de SDO där eleverna i störst omfattning går i en kommunal eller fristående skola i samma SDO som de bor. Andelen elever i fristående skola ökar med åldern.

Störst inpendling till Hägersten-Älvsjö sker från närliggande SDO. Det är framförallt elever boende i gränsnära områden som Bredäng, Örby och Östberga som fortfarande väljer en skola nära hemmet. Även elever boende längre ut i Skärholmens SDO pendlar till Hägersten-Älvsjö i stor omfattning. Störst utpendling sker till Södermalm, då med fokus på elever boende i Liljeholmen, som i de högre årskurserna ofta söker och antas till en skola på Södermalm.

Sett över hela SDO finns det i dagsläget mer kapacitet i åk F-6 än i åk 7-9. Idrottslokaler är en kapacitetsbegränsande faktor där flera skolor är beroende av timbokningar i idrottsförvaltningens idrottshallar. Det finns flera nyöppnade skolor i SDO som gör att prognosunderlaget inte är lika stabilt som i ett väletablerat område. Skolornas fyllnadsgrad i SDO är idag låg, 85 procent, med mest ledig kapacitet i de nyöppnade skolorna i åk 7-9 där fyllnadsgraden förväntas gå upp de kommande åren. Utvärdering av de nyöppnade skolornas lokaler kommer att genomföras under 2021 för att få en bättre bild av verksamheternas lokalutnyttjande.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022-2031

Planeringsförutsättningar

Det finns flera stora stadsutvecklingsprogram i Hägersten-Älvsjö, som alla förväntas generera behov av nya elevplatser. Totalt beräknas nästan 14 000 bostäder färdigställas fram till 2031. I norra delen av SDO är Lövholmen, Marievik och Telefonplan de stora utvecklingsområdena. I Älvsjö är det Älvsjöstaden, Kabelverket, som kommer att generera störst behov av nya elevplatser. Dessutom finns flera mindre bostadsprojekt som kan öka elevplatsbehovet mer än vad prognoserna visar.

Hägersten-Älvsjö hör till stadens snabbast växande SDO sett utifrån antal barn och unga i grundskoleåldern, cirka 1 200 fler barn och unga fram till år 2031. Samtidigt förväntas elevantalet öka med 1 800 elever fram till år 2029.

Störst ökning förväntas ske i högstadieåldern, vilket kan kräva över 1 200 elevplatser fram till 2029, orsakat av större årskullar men även minskad utpendling och större inpendling till SDO. Nystartade Sjöviksskolan och Blommensbergsskolans verksamhet i Kilaberg beräknas bidra till att fler stannar i SDO i åk 7-9. Prognosen visar även en ökning på Johan Skytteskolan och Kämpetorpsskolan, som båda har fått tillskott i elevkapacitet. Skillnaderna från 2019 års elevantalprognos för hela Älvsjö är mycket stora. Då befolkningsprognosen inte visar några större avvikelser är orsaken svårförklarad. Platsbehovet bedöms därför bli lägre än prognostiserad elevökning och prognosutvecklingen kommer att följas upp noga de

kommande åren. Sjöängsskolans prognostiserade elevantalsökning tros dock ha sin orsak i ökat elevunderlag från Östberga och bostadsbyggnation på Årstafältet.

Dagens fristående skolor i området klarar troligtvis inte att ta emot den prognostiserade elevökningen fram till 2029 vilket gör att kommunala skolor i området kan behöva erbjuda plats åt en större andel barn i SDO.

I Hägersten-Älvsjö finns både stadens snabbast växande områden och kraftigast minskning i antal barn och unga 6–15 år. Liljeholmen, Midsommarkransen, Telefonplan och Älvsjöstaden hör till de delområden i staden där antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 förväntas öka mest, vilket avspeglas i elevantalsökning relaterad till att vissa till- och nybyggnationsprojekt redan har genomförts. Däremot förväntas antalet minska i Mälarhöjden och södra Älvsjö.

Planerade förändringar i lokalbestånd

För att möta ett ökat behov finns ett flertal redan genomförda samt planerade ny- och tillbyggnationsprojekt. För de projekt som redan har genomförts finns det utrymme att ta emot ett ökat elevantal successivt de kommande åren.

Den kraftiga svängningen i årets elevantalsprognos för ett flertal skolor i Älvsjö kan inte härledas till en ökning i befolkningsprognosen. Delar av den kraftiga elevantalsökningen i Älvsjö, som tros påverkas av ökat inflöde av elever från Östberga, tas om hand i Enskede-Årsta-Vantör där det på sikt planeras 3 nya skolor på Årstafältet. Läs mer under avsnittet som berör Enskede-Årsta-Vantör. Behov och planering av ny skola i norra Älvsjö kvarstår dock.

Sedan 2019 bedrivs Blommensbergsskolans verksamhet i Kilaberg med ett tidsbegränsat bygglov. Fastighetsägaren har ansökt om ändrad detaljplan som skulle tillåta skolverksamhet i lokalerna på längre sikt. Positivt planbesked har erhållits men detaljplanarbetet har ännu inte startat. Osäkerheterna kring Kilabergs långsiktiga nyttjande, med planändring från kontor till skola, har lett till att ny skola i Vinterviken utreds parallellt. Den planerade totala kapacitetsökningen överstiger därmed det prognostiserade behovet under planeringsperioden.

Ett flertal tidsbegränsade bygglov för tillfälliga lokaler löper ut under planeringsperioden på Ekensbergsskolan, Hägerstenhamnens skola, Fruängens skola, Aspuddens skola, Mälarhöjdens skola och Sjöängsskolan. Detta kommer att påverka skolornas permanenta kapacitet och den övergripande skolplaneringen. För skolor där det inte redan planeras för tillskapande av permanent kapacitet kommer utredningar att initieras under planeringsperioden.

Skolornas årskursindelning kan komma att behöva ses över och anpassas i takt med att yngre årskullar blir äldre och behovet av elevplatser i åk 7–9 ökar.

Ett minskat elevunderlag i delar av SDO, innebär att genomförandet av kapacitetsökningar kan komma att senareläggas och att behov av elevplatser eventuellt kan tillgodoses i befintliga skolor initialt.

Sedan förra årets lokalförsörjningsplan utgår projekt för Västertorpsskolan, som färdigställts 2021, och avveckling av paviljong vid Herrängens skola som kan avvecklas under 2021. Ny

skola i Lövholmen har fortsatt utretts under 2020, men utgår från planeringen då elevplatser kan ersättas på andra platser i SDO. Detta förutsätter dock att kapaciteten i Kilaberg/Vinterviken kan säkerställas samt att utbyggnation av Nybohovsskolan genomförs.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i SDO att öka med 2 100 barn från 15 600 till 17 700, den näst största ökningen i staden. Det finns flera planprogram och bostadsbyggnationer som förväntas fortsätta in i denna period. Vid förskjutna tidplaner av bostadsbyggnation kan genomförandet av kapacitetshöjande projekt av skolor i föregående planeringsperiod skjutas fram till efter 2032.

Stora stadsutvecklingsprogram i Fruängen, Södertäljevägen och program för Älvsjö-Örby beräknas påbörjas. Behovet av nya skolor är direkt knutet till planprogrammen, vilket gör att tidplan och kapacitet för nya skolor är relaterade till planprogrammets genomförandetakt och omfattning. Förväntad befolkningsökning i de nya programområdena går ännu inte att urskilja i stadens befolkningsprognos.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Behov av 3 till 4 skolor har sedan tidigare lyfts direkt knutet till bostadsbyggandet inom ramen för Älvsjö-Örby programmet. För Fruängens del planeras totalt upp till 1 000 nya bostäder, men tidplan och placering för dessa är ännu inte beslutad. Samma gäller för program för Södertäljevägen. Behov av tillskapande av ytterligare elevplatser kan därför uppstå under planeringsperioden och behöver följas upp löpande. Nedåtgående befolkningsprognos i befintlig bebyggelse påverkar behovet att nya elevplatser över tid.

Planerade projekt 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Aspuddens skola	2026	-112	Tidsbegränsat bygglov för paviljong löper ut 2021 och ansökan om förlängning 5 år är beställd	
Aspuddens skola	2023		Ventilationsunderhåll i hus G som kräver evakuering. Evakueringslösning saknas i dagsläget.	
Blommensbergsskolan Blommensbergsvägen	2025	392	Gröndalsskolans verksamhet har evakuerats hit i väntan på beslut kring skolans framtida utveckling. Skolans kapacitet kommer behövas efter att den nyttjats som evakueringslokal.	
Blommensbergsskolan / Kilaberg	2027	0	Säkerställa 900 platser. Tidsbegränsat bygglov löper ut. Fastighetsägaren har ansökt om ändrad detaljplan från kontor till skola. Alternativ plats utreds i Vinterviken som eventuell ersättning.	
Ekensbergsskolan	2024	104	Underhåll och tillskapande av permanent kapacitet. Avveckla paviljong	Inriktningsbeslut
Fruängens skola	2022	60	Kök och matsalsprojekt samt tillskapande av grupprum.	Genomförande skede

Fruängens skola	2026	-112	Tidsbegränsat bygglov för paviljong löper ut 2021 och ansökan om förlängning 5 år är beställd	Idéfas
Gröndalsskolan	2025	580	Tillbyggnation för att bli 3 par F-9 för 930 elever. Inkl grundskola. Ska omhänderta ett ökat elevantal i Liljeholmen till följd av bostadsbyggnation i närområdet.	Förslagshandlingsskede
Herrängens skola			Inga aktuella planer	
Hägerstenshamnens skola	2024	-192	Tillskapa permanent kapacitet när hyresavtal för extern lokal på Jakobsdalsvägen löper ut. Utredning om utbyggnation av befintlig skola pågår.	
Hägerstensåsens skola			Inga aktuella planer	
Johan Skytteskolan			Inga aktuella planer	
Kämpetorpsskolan			Inga aktuella planer	
Långbrodalsskolan	2024	0	Ombyggnation av kök. Evakuering kan krävas.	Förstudie
Mälarhöjdens skola	2023	0	Tidsbegränsat bygglov för paviljong löper ut. Byggåtgärder kan krävas för att skolan ska kunna bibehålla sin kapacitet.	Idéfas
Nybohovsskolan	2030-2032	700	Tillbyggnation för att bli 3 par F-9 för 900 elever. Ska omhänderta ett ökat elevantal i Liljeholmen till följd av bostadsbyggnation i närområdet. Samverkan med IDF	Förstudie
Sjöviksskolan			Inga aktuella planer	
Sjöängsskolan	2026	-112	Tidsbegränsat bygglov för paviljong löper ut 2021 och ansökan om förlängning 5 år är beställd	Idéfas
Solbergaskolan	2024		Evakuering i samband med SISAB:s underhåll av kök och ventilation. Paviljonger vid skolan avvecklas när underhållsprojekt är färdig	Förslagshandlingsskede
Västertorpsskolan	2021	225	Tillbyggnation till 4p F-6. 340 platser byggs. Avveckling av paviljong	Genomförandeskede
Årstadalsskolan	2023	-112	Avveckling av paviljong med tidsbegränsat bygglov som löper ut.	
Totalt i befintliga skolor		1309		

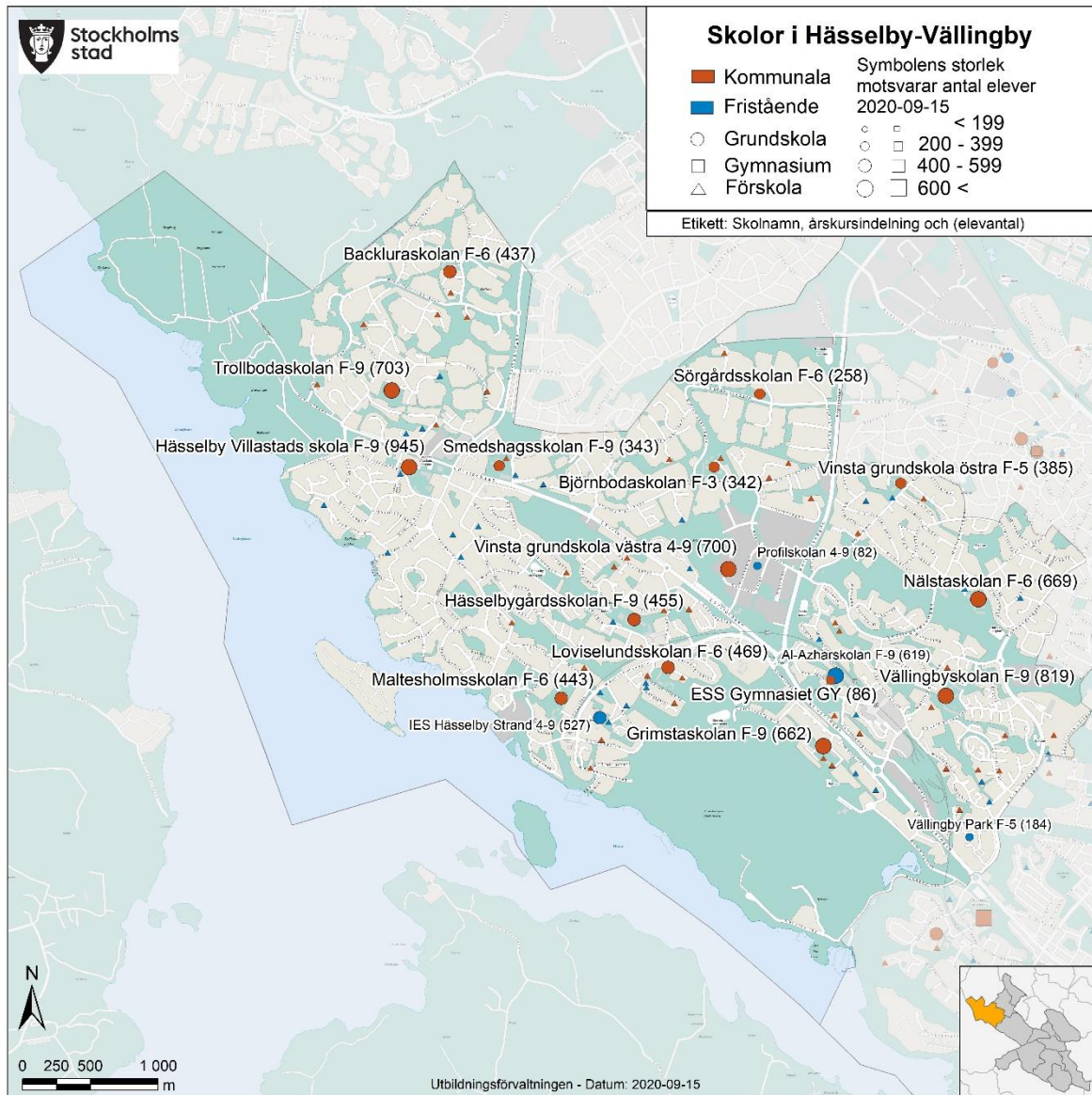
Midsommarkransens grundskola	2023	535	Ny skola för 1 005 elever inklusive grundskola. På grund av ändrade planeringsförutsättningar kan skolan öppna för åk F-5. Ersätter delvis tillfälliga lokaler vid Midsommarkransens gymnasium som återgår till gymnasiet. För nybyggnation i Midsommarkransen och Telefonplan	Genomförande beslut
Mälaräng	2030-2034	900	Ny F-9-skola inom program för Mälaräng. 1 200 bostäder i Mälaräng och i Bredäng samt 1 000 bostäder i Fruängen	Förstudie
Norra Älvsjö - ny skola	2030-2032	900	Ny F-9-skola. Tidigare utpekad plats är inte längre aktuell. Detta riskerar försening och fördyring i projektet. Behov kopplat till nybyggnation i norra Älvsjö; Älvsjöstaden och Solberga, ca 2 000 bostäder. Eventuell samverkan med SDF	Idéfas

Vinterviken	2027		Ingår i större planeringssammanhang och är beroende av Kilabergs långsiktighet. Utreds som alternativ plats för skola om Kilaberg inte får ändrad detaljplan. 900 platser.	Idéfas
Älvsjö-Örby 1	2038-2040	900	Markreservation för en skola inom programmet för Älvsjö-Örby, 8 500 bostäder inom programmet. Samverkan med IDF	Idéfas
Älvsjö-Örby 2	2041-2043	900	Markreservation för en skola inom programmet för Älvsjö-Örby, 8500 bostäder inom programmet. Samverkan med IDF	Idéfas
Totalt i nya skolor 2022-2031		535		
Totalt i nya skolor 2032-2040		2 700		

SDF=Stadsdelsförvaltning. Samplanering av för- och grundskola

IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

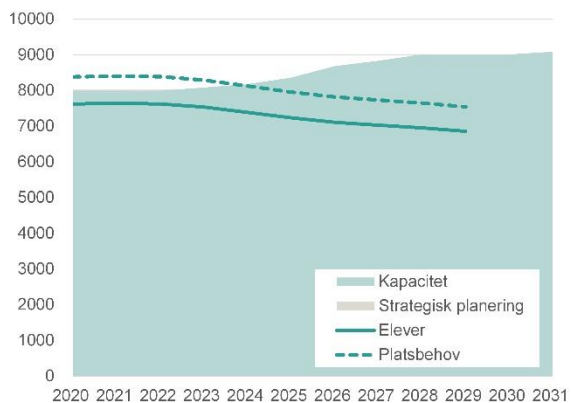
Hässelby-Vällingby

Förväntat antal barn och elever i Hässelby-Vällingby

	Befolkning		Elever i grundskolorna	
	6-15 år		Kommunal	Fristående
2020	10461		7618	1414
2031	9759		6926	1287
2040	11168			
Förändring				
2020-2031	-702		-692	-127
2031-2040	1409			

Kapacitet, F-9	7973
Fyllnadsgrad	96%

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Nära 80 procent av de inskrivna eleverna i Hässelby-Vällingby är även folkbokförda i SDO. Främst kommunala skolorna inom Hässelby-Vällingby lockar elever. Samtidigt är det cirka 2 300 elever som pendlar ut och går i skola i annat SDO. Störst utpendling sker till Bromma och Spånga samt till ett antal fristående skolor. Inpendling sker främst till fristående skolor i SDO och framförallt från Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta.

Överlag är skolorna i SDO relativt fulla. Skolornas fyllnadsgrad uppskattas till cirka 96 procent vilket är bland de högsta i staden. En betydande andel av befintlig kapacitet i SDO är av tillfällig karaktär. Vinsta grundskola västra och Björnbodaskolan är två exempel, men det finns ytterligare skolor som har delar av sin kapacitet i tidsbegränsade lokaler.

Matsal och idrottssal är kapacitetsbegränsande faktorer i flera skolor, så även delvis i denna SDO.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Hässelby-Vällingbys folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år samt inskrivna elever beräknas hålla sig på stabil nivå under de kommande åren och minska något mot slutet av prognosperioden. Antal inskrivna elever i årskurs F-3 förväntas minska något när de stora årskullarna i SDO når mellanstadie- och högstadieålder. Således är en av utmaningarna bristen på platser i högstadium, framförallt för åk 7. Detta innebär att SDO är beroende av viss elevpendling till Spånga, men även Bromma, för att tillgodose detta behov.

Fram till 2031 visar prognoser att det kommer att byggas cirka 4 100 bostäder i stadsdelsnämndsområdet. Mot slutet av prognosperioden förväntas flera av de större nybyggnationsområdena byggstarta. Sannolikt kommer det stora behovet, utifrån nya bostäder och befolkningsökning, att få effekt på skolbehovet efter 2031.

Det finns några större nybyggnationsområden i SDO som kommer kräva att behovet av elevplatser ses över lokalt.

- Riddersvik, cirka 600 nya bostäder som färdigställs i slutet av prognosperioden.
- Hässelby värmeverk, 1 500 bostäder varav de första bostäderna förväntas stå färdiga i slutet av prognosperioden.
- Längs Maltesholmsvägen planeras för flera bostadsprojekt. vissa projekt finns med i prognoserna. Samtliga bostadsprojekt kommer sannolikt att infalla under prognosperioden.
- Smedshagens bostadsområde, 600 nya bostäder där de första bostäderna förväntas färdigställas under andra halvan av prognosperioden.
- Programområdet Vinsta-Johannelund ska prövas för 5 000 bostäder. Här ska det arbetas fram förutsättningar för exploatering av området, vilket påverkar omfattningen

av behovet av skolplatser. I senaste prognoserna ses de första bostäderna stå klara i slutet av prognosperioden.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Befolknings- och elevprognoserna är inte de mest avgörande faktorerna som driver behovet under denna planeringsperiod (2022–2031). De största anledningarna till förändringar i lokalbestånden fram till och med år 2031 är:

- Permanenta lokaler behöver tillskapas för att ersätta paviljonger som har tidsbegränsade bygglov (Björnbodaskolan och Vällingbyskolan)
- En skola är på tillfällig detaljplan till år 2026 (Vinsta grundskola västra).
- Björnbodaskolan har en del bristfälliga lokaler, ur arbetsmiljöperspektiv, och måste således ersättas.
- Obalans i organisation mellan skolor gällande årskursindelning. Högstadieplatser måste tillskapas i området (Vällingbyskolan).
- Stort utflöde av elever från Hässelby-Vällingby vilket anstränger kapaciteten på närliggande SDO:s kommunala skolor.
- Sörgårdsskolan kommer troligtvis att kräva helevakuering för omfattande underhåll.

Om nya Björnbodaskolan byggs kommer den att både kunna ersätta Vinsta grundskola västra och sin egen tillfälliga kapacitet. Under byggtiden kan Vinsta grundskola västra fungera som evakueringslösning. Färdigställt kommer Björnbodaskolans elever tillsammans med evakuerade elever från Sörgårdsskolan, i stort sett, att fylla nya Björnbodaskolans 1 200 platser.

SISAB planerar ett omfattande underhållsarbete som för närvarande kräver helevakuering av Grimstaskolan. I samband med detta underhållsprojekt kommer skolan att utöka kapaciteten (med 100 elever) för att möjliggöra en jämn organisation i skolan med tre paralleller F-9 och på så sätt tillgodose ett uppdämt behov. Dessutom för att kunna säga upp externa lokaler.

Projektet på Vällingbyskolan syftar till att tillgodose flera behov:

- Tillskapa högstadieplatser
- Tillskapa grundsärskoleplatser
- Ersätta lokaler med tidsbegränsade bygglov och externa lokaler i dåligt skick
- Att öka nettokapaciteten med 300 platser

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Efter år 2031 prognosticeras befolkningen 6–15 år i stadsdelsnämndsområdet att öka från 9 800 till 11 200.

Under denna prognosperiod får de planerade bostadsprojekten effekt på befolkningsutvecklingen vilket kommer att vara den större drivkraften till behovet. Flera av de utvecklingsområden som tidigare nämnts kommer under denna period att etablera nyproduktion av bostäder. Det mest expansiva området planeras vara Vinsta-Johannelund med upp till 5 000 bostäder. Det finns behov av att se över skolbehovet i planprogrammet. Möjliga nya skolor,

tidplan och kapacitet är helt och hållet relaterat till planprogrammets genomförandetakt och omfattning. Förväntad befolkningsökning i de nya utvecklingsområdena går ännu inte att urskilja i stadens befolkningsprognos när de sträcker sig efter år 2029.

Planerade förändringar i lokalbestånd

I ett längre perspektiv uppskattas behovet till två nya skolor i Vinstaområdet med omnejd. Detta utifrån antaganden om bostadsexploatering inom programområdet Vinsta-Johannelund.

Även exploateringen av Hässelby värmeverk påverkar behovet i Hässelbyområdet på längre sikt. Ett arbete har startats för att se vilka möjligheter som finns för kapacitetsökning och organisationsförändringar i de närliggande skolorna.

Planerade projekt 2022–2040

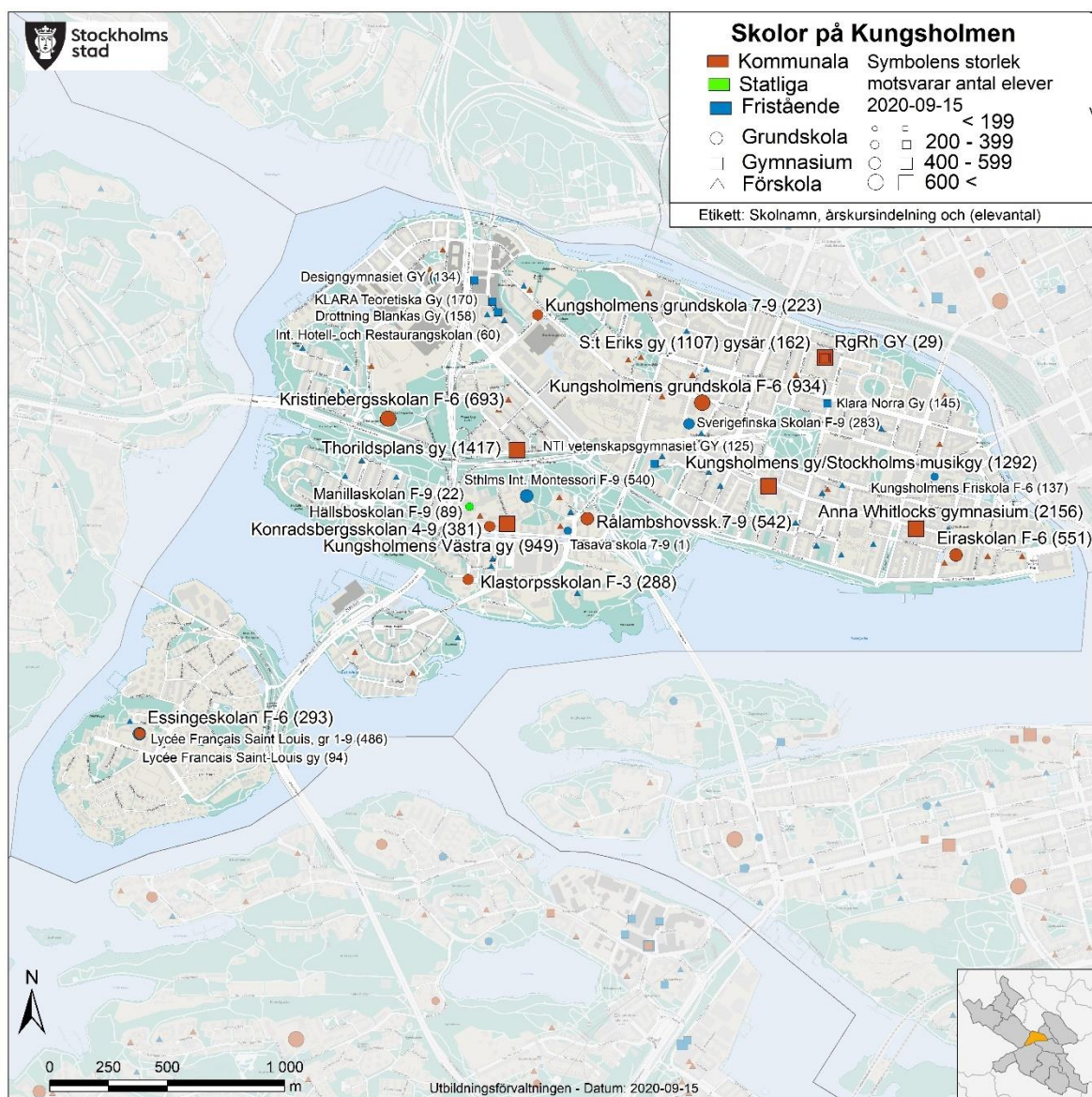
Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Backluraskolan	2030-2032	75	Kapacitetsökning av 225 platser, avveckling av tillfällig lokal	Idéfas
Björnbodaskolan	2023	-384	Avveckling av skolans bristfälliga lokaler, ur arbetsmiljöperspektiv. Kommer att ersättas i en ny skolbyggnad	Utredningsskede
Grimstaskolan	2024	100	Kapacitetsökning i samband med SISAB:s underhåll. Evakuering till Bergslagsskolan	Genomförande- beslut
Hässelby Villastads skola	2028	0	Kapacitetsökning av 240 platser för att möta behovet från nya Riddersviksområdet, underhåll, kök. Skolan har tillfälliga lokaler	Idéfas
Hässelby Villastads skola	2023		Ventilationsprojekt hus D. Kräver evakuering (till 'Viadukten')	Idéfas
Hässelbygårdsskolan	2022	15	Anpassa lokaler för att möjliggöra 15 grundsärskoleplatser	Idéfas
Hässelbygårdsskolan	2027		SISAB:s underhåll. Evakuering krävs	
Loviselundsskolan	2027	150	Tillbyggnation av 330 platser. Ersätter externa lokaler. Beroende av projektet Hässelby värmeverk (1 500 bostäder) och Maltesholmsvägen	Tidigt skede
Maltesholmsskolan	2028	180	Kapacitetsökning. Kök och matsal. Beroende av projektet Hässelby värmeverk och Maltesholmsvägen	Förstudie
Nälstaskolan	2026	-280	Vällingbyskolan ska evakueras till skolans paviljong under byggprojekt. Avveckling när skolan är färdig	Idéfas
Smedshagsskolan	2025	60	Kapacitetsökning genom enkel lokaleffektivisering	Förstudieskede

Sörgårdsskolan	2026	0	Omfattande underhåll samt ersättning av paviljongbyggnader 112 platser. Evakuering krävs	
Trollbodaskolan	2028	0	Förlänga paviljong 112 platser 2023-2028. Kommer att behöva ersättas på sikt	
Vinsta grundskola västra	2026	-600	Tillfällig detaljplan för skola går ut 2026.	
Vinsta grundskola västra	2023	0	Ev. ytterligare inhyrning av 120 platser för evakuering av Björnbodas elever 2023-2026.	Idéfas
Vinsta grundskola östra	2023	90	Ombyggnation för att utöka skolan med åk 6.	Förstudie
Vällingbyskolan	2025	120	Underhåll, om- och tillbyggnation av 300 platser samt avveckling av tillfälliga lokaler. Även kapacitetsökning för grundskola. Kräver evakuering.	Inriktningsbeslut
Totalt i befintliga skolor		-90		
Bergslagsskolan/Evakueringsskola	2022-2031	0	Tillfällig evakueringsskola som tillgodoser flera skolors evakueringsbehov med 900 elevplatser	Se bilaga 4.3
Björnbodaskolan	2026	816	Ny skolbyggnad, F-9 med 1 200 elevplatser, som ersätter skolans gamla lokaler. Även tillfälliga lokaler ersätts.	Utredningsskede
Nälstastråket	2034-2036	900	Markreservation för en skola inom programmet Vinsta-Johannelund, 5 000 bostäder inom programmet. Eventuell samverkan med IDF	Förstudie
Vinsta-Johannelund	2034-2036	900	Markreservation för en till skola inom programmet Vinsta-Johannelund, 5 000 bostäder inom programmet. Eventuell samverkan med IDF	Förstudie
Totalt i nya skolor 2022-2031		816		
Totalt i nya skolor 2032-2040		1800		

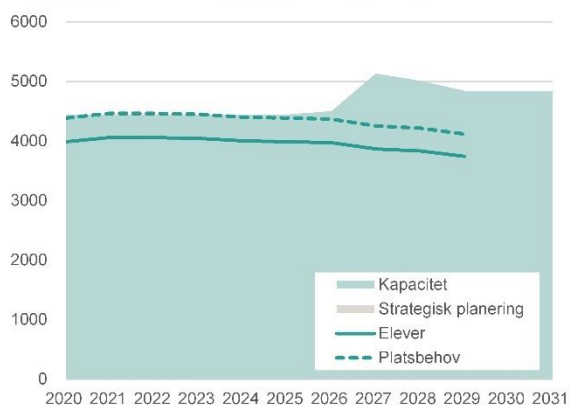
IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

Kungsholmen

Förväntat antal barn och elever i Kungsholmen

	Befolkning 6-15 år	Elever i grundskolorna	
		Kommunal	Fristående
2020	5152	3985	1451
2031	4960	3774	1459
2040	5112		
Förändring			
2020-2031	-191	-211	8
2031-2040	152		
Kapacitet, F-9		4445	
Fyllnadsgrad		88%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Två av tre elever boende på Kungsholmen väljer en kommunal skola på Kungsholmen. Annars är det de fristående skolorna på Kungsholmen och Norrmalm som lockar Kungsholms eleverna. Söktrycket är generellt högt på skolorna inom SDO och fyllnadsgraden är 88 procent. Lediga platser på kommunala skolor i årskurserna 7–9 fylls främst upp av elever från andra delar av staden, bland annat från Bromma men även från Gröndal-Liljeholmen. Många av de fristående och statliga skolorna på Kungsholmen har pedagogisk eller språklig inriktning och lockar därmed elever från hela staden och från andra kommuner.

Flera grundskolor på Kungsholmen har tillfälliga lokaler som kommer att ses över inom kort, men även brist på idrottslokaler. Tills en permanent idrottslösning är på plats kan skolor komma att behöva samarbeta med varandra för att uppfylla kraven i timplanen. Det största underskottet kommer att uppstå för Konradsbergsskolan och Kristinebergsskolan under planeringsperioden.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Kungsholmens folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år förväntas öka något de närmaste åren för att därefter förväntas minska igen. År 2031 beräknas det finnas lika många personer på Kungsholmen i åldrarna 6–15 som i dagsläget.

Under de kommande åren beräknas antal blivande förskoleklass- och lågstadielever minska något. Samtidigt förväntas antal elever i de högre årskurserna öka. Utöver ett växande elevunderlag från de lägre årskurserna förväntas fler elever i årskurserna 7–9 stanna kvar i sitt SDO. Idag har Kungsholmen ett stort antal utpendlande elever i högstadieåldern, främst till skolor på Norrmalm. I takt med att allt fler barn inom Norrmalm SDO når högstadieåldern kommer elever från Kungsholmen sannolikt att trängas undan. Motsvarande effekt blir det för inpendling av högstadielever till Kungsholmen.

Främsta ökningen av barn i grundskoleåldern är i Kristineberg och Stadshagen som båda hör till stadens snabbaste växande områden. Mindre ökning förväntas även på Lilla Essingen. Däremot visar Stora Essingen och Östra Kungsholmen en minskning i samma åldersgrupp. I Hornsberg och Stadshagen förväntas framförallt antal elever i högstadieåldern öka.

Nybyggnation av cirka 1 700 bostäder i Stadshagen har påbörjats och förslag om skolans placering på befintlig fotbollsplan kan påbörjas när en ersättningsplats för fotbollsplanen finns.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Det ökade behovet av elevplatser har under flera år lösts med tillfälliga lokaler på flera skolor. Dessa paviljonger har tidsbegränsade bygglov och måste avvecklas på sikt. Parallellt står flera skolor inför planerat underhåll av installationer, vilket innebär evakuering. Detta ställer höga

krav på att hitta lämplig och ledig evakueringslokal inom kort. Först ut är Stadshagsskolans högstadium tätt följd av Rålambshovs högstadium. Konradsbergsskolans lediga lokaler ses över för att nyttjas som evakueringslokaler.

Kungsholmens fyllnadsgrad är på 88 procent. Evakueringar inom befintligt bestånd är därmed sällan ett alternativ. Med detta utgångsläge blir det svårt att hitta tillräckligt antal lediga evakueringslokaler inom befintligt bestånd, vilket även delas av intilliggande stadsdelen Bromma. Alternativt är att tidigarelägga ibruktagande av Stadshagsklippans skola för att möjliggöra lediga lokaler för evakuering.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i SDO att vara på stabil nivå. De huvudsakliga behoven av nya elevplatser förväntas att koncentrera sig till Stadshagen, i linje med nybyggnation. På sikt finns det planer på att utveckla Marieberg. Byggplanerna i området hänger ihop med utvecklingen av Bromma flygplats framtid och är i dagsläget osäkra. Skolbehovet inom detta område kommer att följas upp om planerna blir aktuella.

Planerade projekt 2022–2040

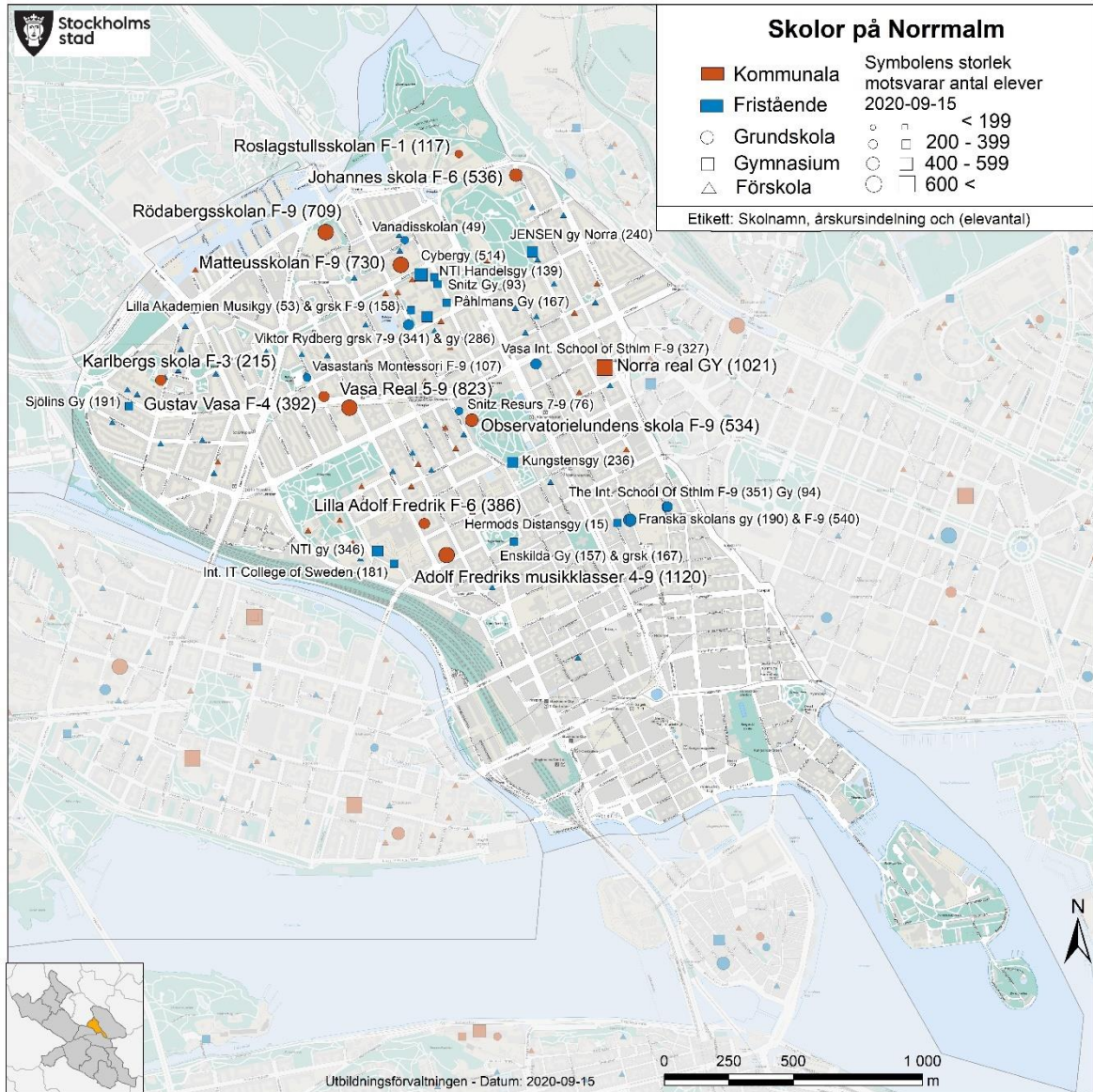
Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Eiraskolan			Inga aktuella planer	
Essingeskolan	2026	-90	Underhåll. Kräver evakuering. Avveckling av paviljong	Utredningsskede
Klastorpsskolan	2024	0	Underhåll och eventuella verksamhetsanpassningar. Kräver evakuering	Idéfas
Klastorpsskolan	2029	-120	Tillfällig paviljong. Bygglov förlängs från 2024 till 2029	Förstudie
Konradsbergsskolan			Inga aktuella planer	
Kristinebergsskolan	2027	-120	Paviljongens bygglov går ut. Kan förlängas om behov kvarstår	
Kungsholmens grundskola 7-9	2024	0	Underhåll och eventuella verksamhetsanpassningar. Kräver evakuering.	Utredningsskede
Kungsholmens grundskola F-6			När Stadshagsklippans skola står klar kommer "Fridhemsskolan" att ställa om sin organisation till 3p F-9. Eventuellt verksamhetsanpassningar	Förstudie
Rålambshovsskolan	2026		Underhåll och eventuella verksamhetsanpassningar. Kräver evakuering	Utredningsskede
Rålambshovsskolan	2028	-120	Paviljong. Bygglov förlängs till 2028	Idéfas
Totalt i befintliga skolor		-450		
Stadshagsklippan	2027	750	Ny F-6-skola samt CSI-grupper inom program för Stadshagen. 1 700 bostäder planeras bebyggas i området under år	Förslagshandlingsskede

			2020–2029. Eventuellt används som evakueringslokal 2027–2029.	
Totalt i nya skolor 2022–2031		750		

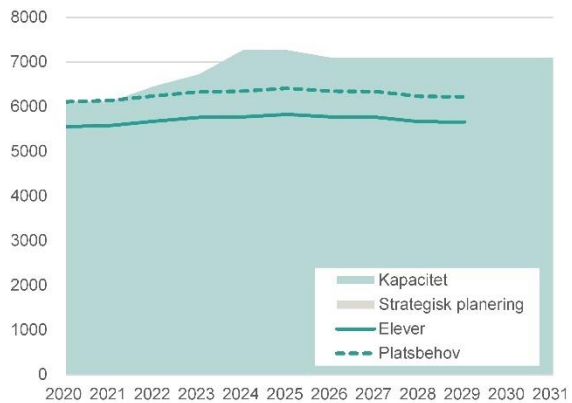

Norrmalm

Förväntat antal barn och elever i Norrmalm

	Befolkning	Elever i grundskolorna	
	6-15 år	Kommunal	Fristående
2020	5800	5552	2074
2031	5731	5682	1963
2040	5770		
Förändring			
2020-2031	-69	130	-111
2031-2040	39		
Kapacitet, F-9		6110	
Fyllnadsgrad		91%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Nästan fyra av fem Norrmalmselever är inskrivna i skola på Norrmalm. En andel som är nära stadens genomsnitt. De Norrmalmselever som väljer att gå i skolan i en annan SDO väljer oftast en skola på Östermalm där både kommunala skolor och fristående skolor är intressanta. Störst utpendling sker till kommunala Engelbrektskolan på Östermalm, som tar in cirka 300 elever från Norrmalm enligt den relativa närhetsprincipen.

Inpendlingen till Norrmalm är omfattande och över 2 700 elever i skolorna på Norrmalm kommer från andra SDO, främst från Östermalm. Dessutom kommer nästan 600 elever från andra kommuner. Detta gäller både kommunala och de fristående skolor. Särskilt årskurserna 7–9 fylls av elever från andra delar av staden. Endast 41 procent av årskurs 7–9 elever kommer från Norrmalm.

Stor inpendling till de kommunala skolorna kan delvis förklaras med ett stort antal specialklasser. Adolf Fredriks musikklasser tar emot cirka 1 000 elever från andra SDO och andra kommuner. Rödabergsskolan och Vasa Real har specialklasser som antar elever från hela staden. Johannes skola tar in en del elever från Östermalm enligt den relativa närhetsprincipen. Alla fristående skolor på Norrmalm har elever från hela staden.

En del av kapaciteten i SDO behöver ersättas eftersom den utgörs av tidsbegränsade bygglov eller undervisning i lokaler som hyrs av privata bostadsrättsföreningar och är dyra. Kapaciteten som behöver ersättas uppgår sammanlagt till cirka 400 elevplatser i årskurserna F-6 och motsvarar 2 paralleller, detta gäller framförallt Lilla Adolf Fredriks skola samt Observatorielundens skola.

En flaskhals i SDO är idrott. Detta kommer projekt på Vasa Real att tillgodose efter färdigställande. Fram till 2020 var Johannes skolas matsalskapacitet en flaskhals som efter färdigställande av byggprojekt sommaren 2020 blev tillgodosett.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år på Norrmalm förväntas öka med cirka 100 till år 2031. Ökningen sker uteslutande i de norra delarna av Norrmalm och är kopplat till nybyggnationen som sker i Hagastaden, och som beräknas vara färdigställd 2030. I Hagastaden kommer 6–15 åringarna dock att öka med cirka 500 fram till år 2029, vilket betyder att det här kommer ske en koncentrerad befolkningsökning, även om det sett till hela SDO ser ut som en ringa ökning. SDO:s ökning är nedjusterad från tidigare års befolkningsprognos.

Antalet inskrivna elever på Norrmalms kommunala skolor förväntas öka med 90 enligt elevprognosen fram till år 2029. Prognosen är uppjusterad från förra året.

Utifrån elevantalsutvecklingen per årskurs väntas det ske något större ökning i de högre årskurserna medan det går att urskilja små minskningar i de yngre årskurserna. Skillnaderna mellan de högre och lägre årskurserna har tidigare år prognosticerats vara större men dessa har nu jämnats ut.

Det finns ytterligare faktorer att ta hänsyn till i bedömningen av det framtida behovet som förvaltningen uppskattar och dessa är:

- Undanträngningseffekt från Solna med fler elever från Solna till Norrmalms fristående skolor som ökar trycket av stockholms elever på kommunala skolor, cirka 50 elever
- Större inpendling från Östermalm på grund av Roslagstullsskolans antagning utifrån närhetsprincipen, cirka 70 elever
- Tidsbegränsad kapacitet som behöver ersättas för att bibehålla dagens kapacitet, cirka 400 elevplatser
- Osäkra bostadsplaner, cirka 200 elever

Ovan påvisar både elevantalsprognosens ökning med 90 elever tillsammans med de ytterligare faktorerna ett totalt behov av cirka 800 elevplatser.

Evakuering till följd av SISAB:s underhåll behöver under perioden planeras för Matteus skola, Gustav Vasa skola och Adolf Fredriks Musikklasser vilka behöver korreleras mot när Roslagstullsskolan är färdigställd så att skolans paviljong kan användas tillsammans med Rödabergsskolans paviljong för evakueringsändamål.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Behovet ovan på 800 nya elevplatser initierar flera större byggprojekt i SDO som genomförs eller snart ska genomföras. Dessa projekt innebär totalt 1 380 nya permanenta elevplatser. Eftersom tidsbegränsad kapacitet kommer att avvecklas kommer elevplatser på Norrmalm att öka med cirka 900.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år hålla en stabil nivå. Utöver befolkningsprognosen existerar det inga ytterligare faktorer att ta hänsyn till i behovet. Tidigare planerade staden ytterligare 1 000–1 200 bostäder i Sabbatsbergsområdet. Detta projekt är stoppat och 385 bostäder återstår vilka är justerade till planeringsperioden 2022–2031.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Ny grundskola i Hagastaden är senarelagd eller pausad på obestämd tid på grund av kraftigt reducerat prognos. Behovet av gymnasieskola i Hagastaden utreds vidare.

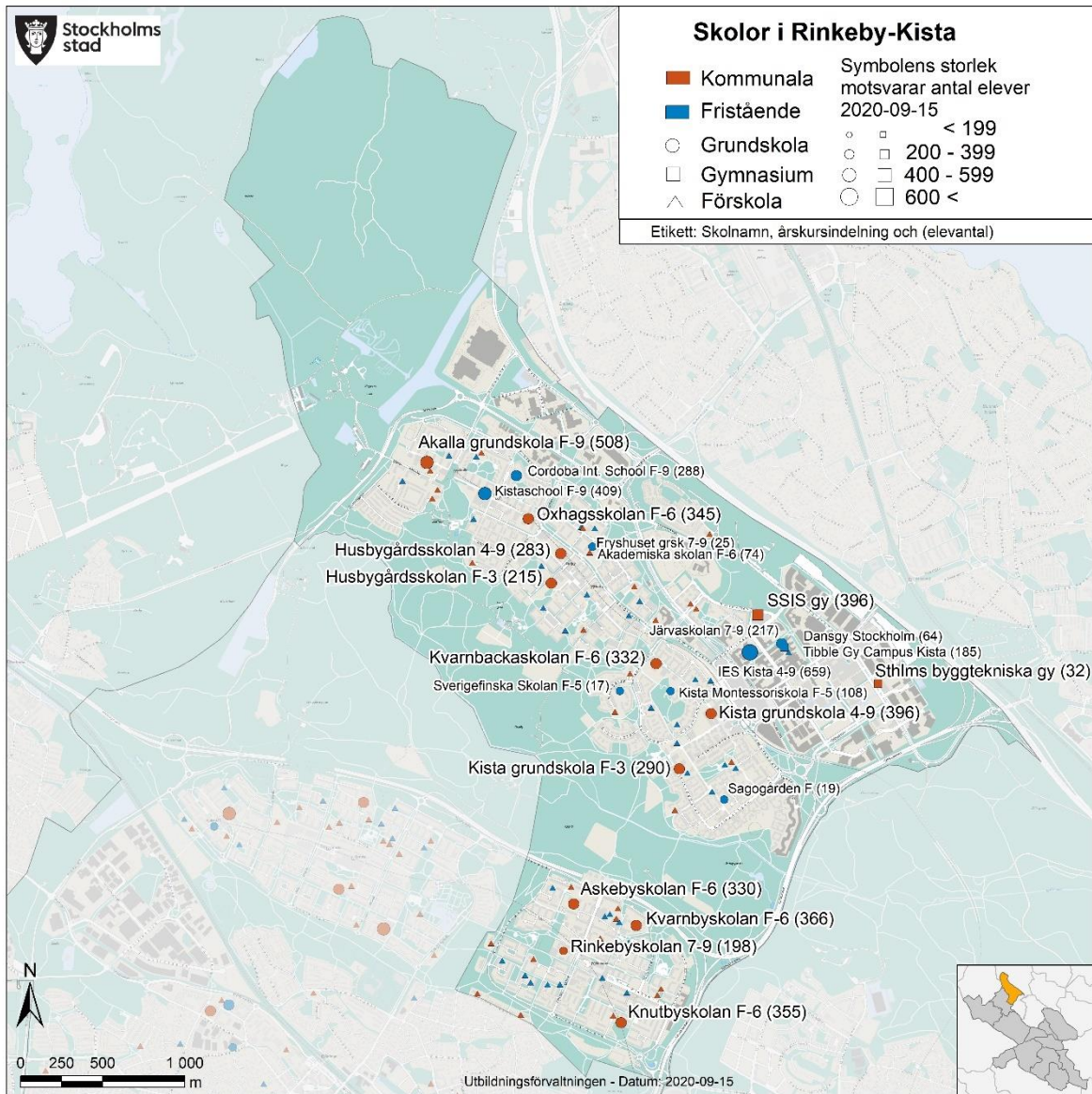
Planerade projekt 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitets- förändring	Vad görs	Skede
Adolf Fredriks Musikklasser	2021	0	Ombyggnation av kök	Utredningsskede
Gustav Vasa skola	2024	-56	Organisationsförändringar till F-6- skola. Evakuering vid SISAB:s underhåll. Avveckling av paviljong	Tidigt skede
Johannes skola			Inga aktuella planer	
Karlbergs skola			Inga aktuella planer	
Lilla Adolf Fredriks skola	2022		Förstudie köksunderhåll	
Matteusskolan	2025	0	Verksamhetsanpassningar, ombyggnation kök och matsal samt ventilation	Förslagshandlings- skede
Observatorielundens skola	2023-2026	-168	Avveckling av lokaler med tillfälligt bygglov på Norrtullsgatan resp Vegagatan.	Förstudie
Rödbergsskolan	2022	350	Tillbyggnation samt ersättning av paviljong. Samverkan med IDF	Genomförandebeslut
Vasa Real	2023	430	Tillbyggnation för att säkerställa platser för åk 7-9 i området, verksamhetsanpassningar och underhåll	Genomförandebeslut
Totalt i befintliga skolor		556		
Hagastaden	2032-2034	450	Ny årskurs 7-9-skola. Hagastaden med 3 000 nya bostäder. Gymnasieskola planeras inom samma fastighet. Samverkan med IDF och SDF	Utredningsbeslut
Roslagstullsskolan	2024- 2025	600	Om- och tillbyggnation av en befintlig fastighet till en grundskola med 840 platser, dagens tidsbegränsade lokaler avvecklas när ombyggnation blir färdig. 3 000 bostäder i Hagastaden	Inriktningsbeslut
Totalt i nya skolor 2022-2031		600		
Totalt i nya skolor 2032-2040		450		

SDF=Stadsdelsförvaltning. Samplanering av för- och grundskola

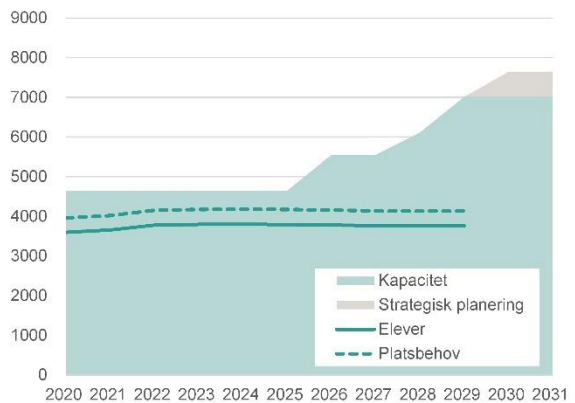
IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

Rinkeby-Kista

Förväntat antal barn och elever i Rinkeby-Kista

	Befolkning	Elever i grundskolorna	
	6-15 år	Kommunal	Fristående
2020	6701	3598	1850
2031	7458	3808	1974
2040	8785		
Förändring			
2020-2031	757	210	124
2031-2040	1327		
Kapacitet, F-9		4650	
Fyllnadsgrad		78%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031. Strategisk planering = projekt som förväntas färdigställas 2030-2035. Platsbehov= elevantal +10%

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge (31.1.2021)

Karaktäristiskt för stadsdelsnämndsområdet är att flera skolor har högt socioekonomiskt index. Fyllnadsgraden i SDO är 78 procent, vilket är den lägsta andelen i staden. Den lediga kapaciteten finns på Husbygårdsskolan, Kista grundskola och Rinkebyskolan, framförallt i högre årskurser. En utökning av grundsärskolan kommer att minska kapaciteten på de skolor som berörs och totalt i SDO. Flera av skolorna i området har inte egen idrottssal och är beroende av tider i idrottsförvaltningens hallar.

Den totala elevkapaciteten behöver en marginal på cirka 10 procent för att kunna säkerställa elevplatser. Befintliga skolor har idag en total ledig kapacitet på cirka 900 elevplatser i området. Utökad grundsärskola kommer att krympa denna kapacitet med cirka 100 elevplatser.

Av antalet folkbokförda personer i åldern 6–15 år i Rinkeby-Kista går 63 procent i kommunal skola. Pendlingen är i hög grad åldersrelaterad. I Rinkeby-Kista väljer 65 procent av elever i F-3 en kommunal skola nära hemmet, jämfört med 35 procent av högstadieläverna. SDO har ett lågt inpendlingstal. Utpendlingen sker framförallt till skolor belägna i andra kommuner och angränsande stadsdelsnämndsområden.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Det finns planer för många nya bostäder under de närmsta 10 åren i Rinkeby-Kista. De största nybyggnadsområdena är Kista Äng och kvarteret Odde i Kista Gård, Finlandsgatan i Akalla och bostäder i Kista centrum. Det finns avsevärda skillnader i hur många bostäder som kommer att byggas innan 2031 mellan befolkningsprognosens 7 000 bostäder och stadens planerade bostadsbyggnationer av 10 100 bostäder. Osäkerheten i bostadsbyggnationernas tidsplaner gör att befolkningsprognosen bedöms vara underskattad.

Enligt befolkningsprognosen beräknas Rinkeby-Kistas befolkning i åldrarna 6–15 år öka med cirka 760 barn fram till år 2031. Antalet inskrivna elever i fristående och kommunala skolor inom stadsdelsnämndsområdet ökar fram till 2025, för att därefter minska något. Ökningen fram till 2029 är totalt cirka 300 elever. Elevantalsökningen sker nästan uteslutande i de högre årskurserna. De kommunala skolorna i Kista planeringsområde förväntas öka i samtliga årskurser. I Akalla, Husby och Rinkebys planeringsområde väntas en minskning av yngre elever och en ökning av äldre elever.

På grund av de osäkra bostadsplanerna överstiger den planerade totala kapaciteten det prognostiserade behovet. Samtliga platser och tidplaner innebär idag osäkerhet, vilket gör att inget alternativ i dagläget kan avfärdas eller senareläggas. Planeringen motsvarar istället i stora drag det bedömda behovet av elevplatser, 3 400 skolplatser totalt.

I december 2020 aviserades planer på 800 - 900 bostäder i Rinkebydalen (tidigare inkluderat i Spångadalen, inte med i prognosunderlagen för Rinkeby planeringsområde). Eventuellt kan merparten av ökningen från dessa bostäder rymmas, med tanke på att denna skola har mest ledig befintlig kapacitet i hela stadsdelsnämndsområdet. Mark för ny skolkapacitet kan behöva reserveras för framtiden.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Det finns planer att bygga tre nya grundskolor, två i Kista och en i Akalla samt att öka Kista grundskolans kapacitet under de kommande tio år, totalt 2 100 – 2 400 elevplatser.

SISAB aviserar underhållsbehov för fem skolenheter i Rinkeby-Kista (Husbygårdsskolorna, Kista grundskolor samt Oxhagsskolan), vilket innebär större evakueringsbehov. Utbildningsförvaltningen och SISAB föreslår därför att färdigställa de nya skolorna 1-2 år tidigare än det faktiska behovet uppstår för att lösa såväl evakuering, successivt växande elevunderlaget från nybyggnation, som att möta de andra förvaltningarnas önskemål om tidigare färdigställande.

I Rinkeby planeringsområde planerar utbildningsförvaltningen för en strukturell förändring av befintliga skolor, så att alla kommunala grundskolor omvandlas till F-9-skolor för att kunna erbjuda sina elever en sammanhållen skolgång. Tre skolor har idag F-6-organisation och en skola i huvudsak 7–9-organisation. Arbetet fortsätter under prognosperioden. Förändringen förväntas bidra till att en större andel av elevunderlaget i Rinkeby går hela sin grundskoletid i en kommunal grundskola i Rinkeby, vilket innebär en förändring av sökmönstret. Samtidigt planeras för en ny fristående skola på Spånga-sidan av Spångadalen, vilket kan ha motsatt effekt.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

I översiktsplan för Stockholm lyfts Kista-Järva fram som ett fokusområde med stor vikt på bostadsbyggande, stadsutveckling och social hållbarhet. Det finns både planer och visioner för tusentals fler bostäder utanför prognosen, särskilt i Kista och Akalla. Om ytterligare planer blir aktuella behöver skoltomter säkerställas genom framtida markreservation.

Från 2030 till 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år öka med cirka 1 500 barn. I befintlig bebyggelse förväntas befolkningen i grundskoleåldern minska något. I nybyggnation är ökningen istället något större. Förändringar i sökmönster kan kraftigt påverka den faktiska efterfrågan på platser. Av den totala befolkningsökningen från 2019 till 2040 i Rinkeby-Kista stadsdelsnämndsområde, sker cirka 2/3 av ökningen under den senare planeringsperioden. Utifrån att merparten av bostäderna ändå bedöms färdigställas före 2030, kan detta förklaras med att inflyttning i nybyggnadsområden vanligen sker när familjer har barn i förskoleåldern och att man sedan bor kvar och barnen växer upp till grundskoleåldern några år senare.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Behovet av nya skolor är direkt knutet till planprogram, vilket gör att tidplan och kapacitet för nya skolor helt och hållet är relaterade till planprogrammets genomförandetakt och omfattning. Osäkra tidplaner för bostadsbyggnationer i den första planeringsperioden, kan leda till att fler bostäder, och därmed skolplatser, senareläggs.

I Akalla planeringsområde har inhyrning i kvarteret Brahestad föreslagits som komplement till ny skola på Finlandsgatan. Detta skulle ge fler elevplatser än behovet indikerar. Därför ersätts ny skolkapacitet i kvarteret Brahestad med utbyggnad av Oxhagsskolan under andra planeringsperioden som bättre matchar det förväntade behovet i området.

Utbyggnad av Oxhagsskolan innebär att lägre kapacitet byggs än vad befolkningsökningen indikerar behövs under andra planperioden. Sannolikt kommer något av de kapacitetshöjande projekten som planeras under den första planeringsperioden att förskjutas till andra planeringsperioden.

Planerade projekt 2022–2040

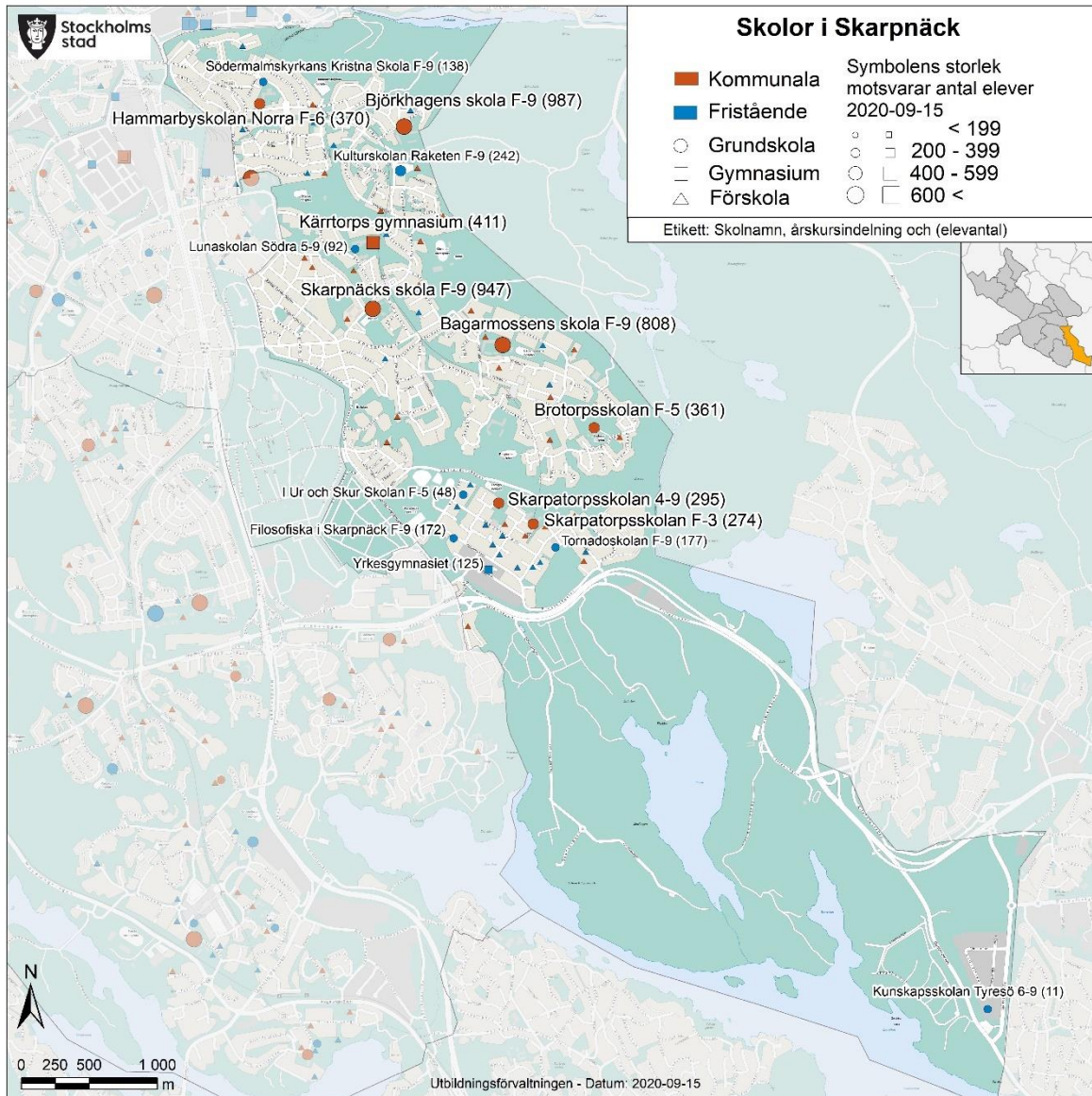
Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Akalla grundskola F-9			Inga aktuella planer	
Askebyskolan	2023		Omställning från F-6 till F-9. Omvandla 1 helgrupprum till NO-lab.	Förstudie
Husbygårdsskolan 4-9	2031		SISAB:s underhåll samt ev verksamhetsanpassningar. Evakuering till Finlandsgatan	Förstudie
Husbygårdsskolan F-3	2026		SISAB:s underhåll samt ev verksamhetsanpassningar. Evakuering till Kista äng	Utredningsskede
Kista grundskola 4-9	2029		SISAB:s underhåll samt ev verksamhetsanpassningar. Evakuering till Dalhagen	Förstudie
Kista grundskola 4-9	2022		Ombyggnation av kök	Förstudie
Kista grundskola F-3	2028	294-564	Utbyggnad till F-6 eller F-9, tillkommande kapacitet (294 eller) 564 platser. Samt SISAB underhåll. Evakuering till Dalhagen. För ca 1 000 nya bostäder i Kista Centrum	Behov
Knutbyskolan	2024		Omställning från F-6 till F-9. Ev omvandla 1 helgrupprum till NO-lab.	Förstudie
Kvarnbackaskolan			Inga aktuella planer	
Kvarnbyskolan	2022		SISAB underhåll, evakuering. Omställning från F-6 till F-9. Ev omvandla 1 helgrupprum till NO-lab. Kräver evakuering	Förstudie
Oxhagsskolan	2033	256-526	Utbyggnad till F-6 eller F-9, tillkommande kapacitet (256 eller) 526 platser. SISAB:s underhåll samt ev verksamhetsanpassningar. Evakuering till Finlandsgatan. Pga bostadsbyggnation i Akalla och Husby	Förstudie

Rinkebyskolan	2025		Omställning från 7-9 (exkl grundsår) till F-9. Ev omvandla 1 NO-lab till multisal. Ev verksamhetsanpassningar för grundsårskola.	Förstudie
Totalt i befintliga skolor		550-1090		
Dalhagens BP	2027-2029	900	Ny F-9-skola vid Dalhagens bollplan. Används först som evakueringslokal 2027-2029. Nya bostäder i Odde (1 500) och Hansta/Rogaland (1 500). Samverkan med IDF	Förstudie
Finlandsgatan	2030-2033	630	Ny F-6-skola i Akalla. Används först som evakueringslokal. Ca 2 000 bostäder i Akalla, mm i Finlandsgatan. Samverkan med IDF och SDF	Förstudie
Kista Äng	2025/2026	900	Ny F-9-skola i Kista äng. Används först som evakueringslokal 2025- 2026. Bostadsbyggnation i Kista äng (1 600), Kista gård (600) och övrigt i Kista (2 000). Samverkan med IDF	Förslagshandlingskede
Totalt i nya skolor 2022-2031		1 800		
Totalt i nya skolor 2032-2040		630		

SDF=Stadsdelsförvaltning. Samplanering av för- och grundskola

IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

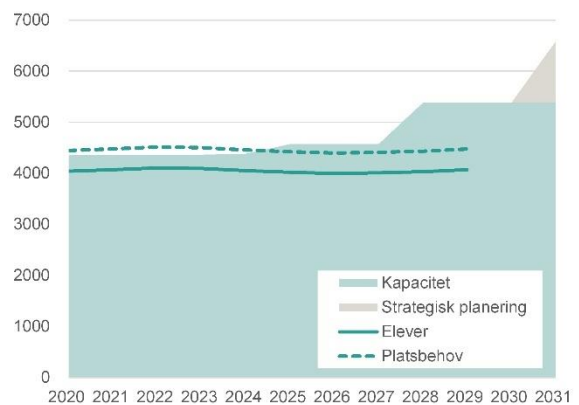
Skarpnäck

Förväntat antal barn och elever i Skarpnäck

	Befolkning 6-15 år	Elever i grundskolorna	
		Kommunal	Fristående
2020	5397	4041	869
2031	5382	4109	756
2040	6193		
Förändring			
2020-2031	-14	68	-113
2031-2040	811		

Kapacitet, F-9	4364
Fyllnadsgrad	93%

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031. Strategisk planering = projekt som förväntas färdigställas 2030-2035. Platsbehov= elevantal +10%

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Det finns flera tillfälliga lokaler i Skarpnäck som i slutet av tjugotalet behöver avvecklas och ersättas med permanent kapacitet. Paviljonger finns på Bagarmossens skola, Brotorpsskolan, Björkhagens skola samt en vid Skarpatorpsskolan för att klara ökningen av elever i årskurs 7–9 på Skarpnäcksfältet. Det finns även inhyrda externa lokaler för grundskolor.

Skolorna i Skarpnäcks SDO har sammantaget en fyllnadsgrad på 93 procent, fördelat med en lägre fyllnadsgrad för årskurserna F-6 och en högre för 7–9. Det som då kvarstår som ledig kapacitet utgörs till allra störst del av en teoretisk kapacitet, eftersom alla skolor inte kan ha en hundra procentig fyllnadsgrad på grund av olika faktorer. Till exempel är alla klasser i samtliga årskurser inte helt fyllda till sin kapacitetsgräns, vilket innebär en kapacitet som är spridd över årskurserna och därför inte går att använda vid intag i F-klass och årskurs 7.

Om man tittar på varje skola för sig så har skolorna en högre fyllnadsgrad. Samtliga tillfälliga lokaler är medräknade, utom den paviljong på Skarpatorpsskolan som ställdes upp för att klara en ökning i årskurs 7–9. Där kommer överkapacitet att finnas under ett antal år innan skolan har fyllt på parallellerna fullt ut i de högre årskurserna. Den överkapaciteten används till evakuering för skolan under pågående underhållsprojekt.

En begränsande funktion i stadsdelsområdet är matsalar och/eller kökens tillagningskapacitet, vilket i vissa skolor inte räcker till i förhållande till övrig lokalkapacitet. Till exempel i Björkhagens skola och Skarpnäcks skola. Projekt pågår för dessa skolor för att komma till rätta med kapacitet för kök och matsal bland annat. En annan begränsande funktion i Skarpnäck är idrottskapaciteten. Flera skolor, som till exempel Skarpnäcks skola och Skarpatorpsskolan har enbart större rörelserum och därför sker inhyrning av idrottstimmer i idrottsförvaltningens lokaler. Idrottsförvaltningen planerar också för en ny hall vid Skarpnäcks skola i samordning med utbildningsförvaltningen som syftar till att klara kapacitet för områdets skolor.

I Skarpnäck väljer 18 procent av alla elever att gå i en fristående skola. Många av dem väljer fristående skolor på Södermalm, men antas även till fristående skolor i Enskede-Årsta-Vantör och Farsta. Av de elever som är folkbokförda och också går i skola i Skarpnäck antas 91 procent till en kommunal skola i Skarpnäck.

De elever i Skarpnäck som väljer andra skolor pendlar främst till närområden. Hammarby-skolan södra som tidigare tillhört Skarpnäcks SDO har nästan 300 elever från Skarpnäck. Annars är det främst kommunala skolor i Hammarby Sjöstad samt Erikdalsskolan på Södermalm som har många elever från Skarpnäck. Inpendling till Skarpnäcks SDO sker främst från Enskede-Årsta-Vantör och Farsta.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Antal folkbokförda i åldrarna 6–15 år i Skarpnäck förväntas vara mer eller mindre stabilt fram till 2031. Detsamma gäller antal elever i kommunala skolor medan elevantal i de fristående skolorna förväntas minska något på grund av mindre prognostiserad inpendling till Skarpnäck. Befolkningsökningen förväntas koncentreras till Hammarbyhöjden, Kärrtorp och Bagarmossen medan befolkningen i Enskededalen förväntas att minska något.

Under de kommande åren förväntas antal elever minska i de lägre årskurserna, men däremot ökar elevantalet på högstadiet. Ökningen av antalet elever i högstadieåldern är förutom befolkningsökningen även relaterad till att fler elever fortsätter att gå kvar i sina lokala skolor i årskurs 7–9 i stället för att inför mellanstadiet och högstadiet söka en ny skola i annat stadsdelsnämndsområde, vilket tidigare varit vanligt. När eleverna i större utsträckning stannar kvar i stadsdelsnämndsområdet innebär det ett ökat tryck på och en högre fyllnadsgrad av de högre årskursernas lokaler än tidigare.

Mot slutet av prognosperioden syns en ökning av elever i de lägre årskurserna, vilket är direkt kopplat till påbörjad bostadsbyggnation inom planprogram för Hammarbyhöjden-Björkhagen (2 700 bostäder) och Bagarmossen-Skarpnäck (3 500 bostäder). Bostadsbyggnation inom båda planprogrammen kommer att fortsätta efter 2031.

Huvuddelen av skolorna i Skarpnäck visar underskott på kapacitet under prognosperioden. Underskotten ligger i olika årskurser men de största underskotten återfinns i årskurs 7–9. Om man i stället tittar på analysområden, det vill säga geografiskt närliggande skolor, så klaras kapaciteten i hela stadsdelsområdet om befintliga lokaler med tidsbegränsade bygglov är inräknade.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Behovet för nya skolan Bergholmsbacken, som planeras inom programmet för Bagarmossen-Skarpnäck, har förskjutits något framåt i tiden på grund av förseningar i bostadsbyggnation. Skolbehovet kvarstår dock år 2028 för att skolan även kommer att ersätta tillfälliga lokaler vid Brotorpsskolan och Skarpatorpsskolan, totalt 400 elevplatser. Det finns även inhyrda externa lokaler för grundsärskola som ska omlokaliseras till den nya skolan för ökad integrering.

Vid Bagarmossens och Björkhagens skolor sattes paviljonger upp för att tillgodose den väntade elevökningen i samband med flyktingströmmarna år 2015. Dessa ingår inte i kapacitetsöverenskommelserna men behövs tills permanent kapacitet är färdigställd 2028. En av dessa paviljonger har permanent bygglov och kommer därför att ingå i den permanenta kapaciteten efter att kökskapacitet har säkerställts.

För att kunna utnyttja kapaciteten på Björkhagens skola fullt ut måste kökskapaciteten utökas. Vidare planeras en viss kapacitetsökning på Skarpnäcks skola, där skolan utökas för att kunna behålla sina inskrivna elever i de högre årskurserna samt ta hand om grundsärskolan i anpassade lokaler. I projektet ingår samarbete med idrottsförvaltningen om en idrottshall i deras regi, på idrottsmark intill skolan. För att genomföra projektet på Skarpnäcks skola

behöver sannolikt en evakuering genomföras. Förutsättningarna för det kommer att undersökas inom projektet under kommande planeringsperiod.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i Skarpnäcks SDO öka med 800. Förseningar i bostadsbyggnation väntas resultera i behov av en ny skola i norra delen av SDO först under andra planeringsperioden.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Den nya skolan som planeras inom programmet för Hammarbyhöjden-Björkhagen senareläggs till ett spann runt 2031 - 2033 utifrån dagens prognosunderlag.

Planerade projekt 2022–2040

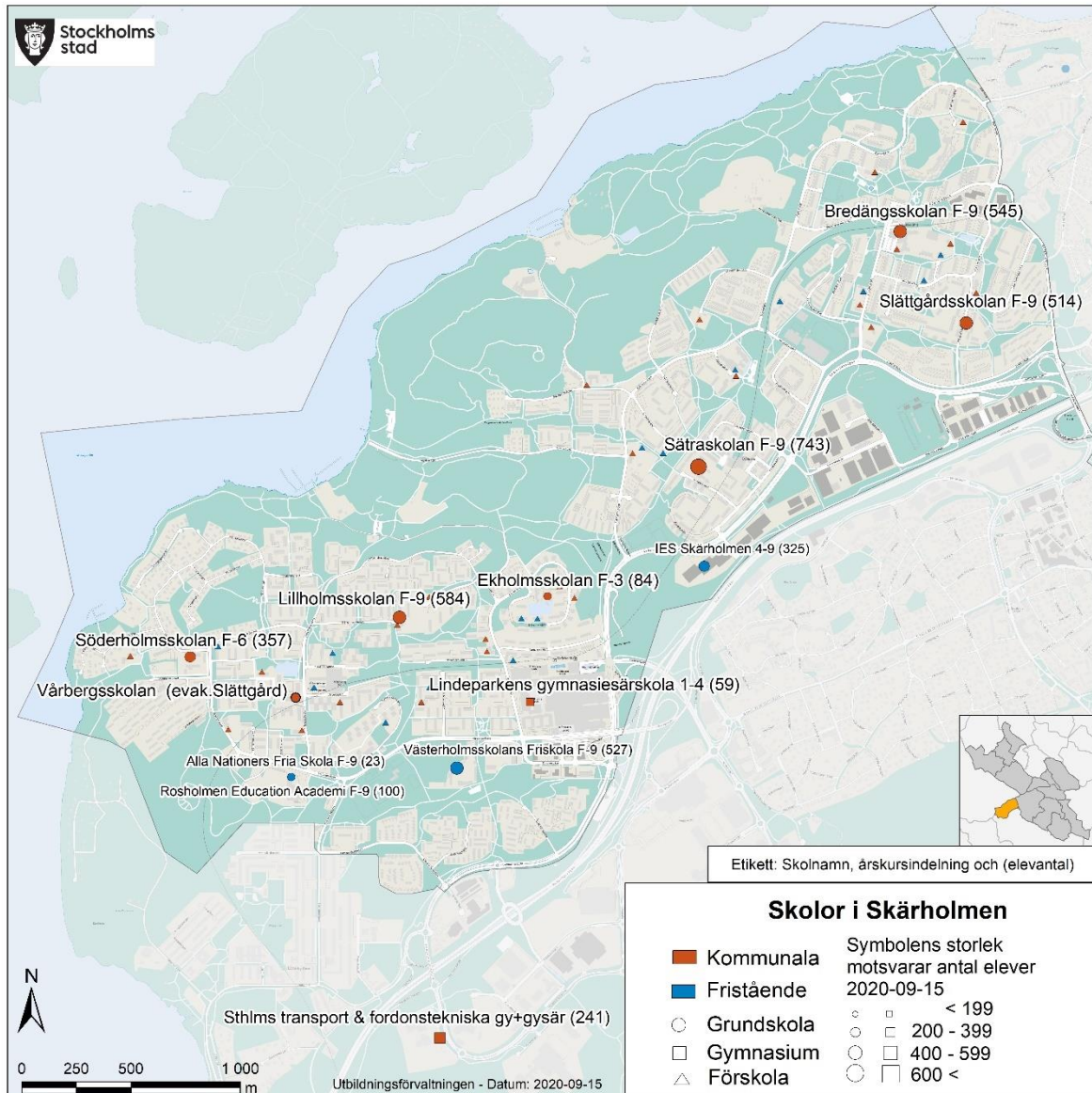
Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Bagarmossens skola	2028	-112	Förlängning av paviljong som sedan ska avvecklas. Kapacitet ersätts i Bergholmsbacken	
Björkhagens skola	2024		Köskapaciteten utökas för att skolan ska kunna använda sin totala kapacitet för 1 172 elever. Paviljong finns	Förslagshandlingskede
Brotorpsskolan	2028	-84	Paviljongetablering tills permanent skola finns på plats	
Hammarbyskolan Norra			Inga aktuella planer	
Skarpatorpsskolan 4-9	2028	-196	Avveckling av paviljong. Kapacitet ersätts i Bergholmsbacken	
Skarpatorpsskolan F-3	2022	0	SISAB:s underhåll	Genomförandebeslut
Skarpnäcks skola	2025	190	Utökning av åk 7-9 från 2p till 4p. Samverkan med IDF	Utredningsskede
Totalt i befintliga skolor		-202		

Bergholmsbacken	2028	1 200	Ny F-9-skola i Bagarmossen. Ersätter tidsbegränsade lokaler i närliggande skolor. Bostadsbyggnationen inom programmet Bagarmossen-Skarpnäck (3 500 bostäder)	Förstudie
Hammarbyskogen	2031-2033	1 200	Ny F-9-skola i Hammarbyskogen. Bostadsbyggnationen inom programmet för Hammarbyhöjden-Björkhagen (2 700 bostäder).	Förstudie
Totalt i nya skolor 2022-2031		1 200		
Totalt i nya skolor 2032-2040		1 200		

IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

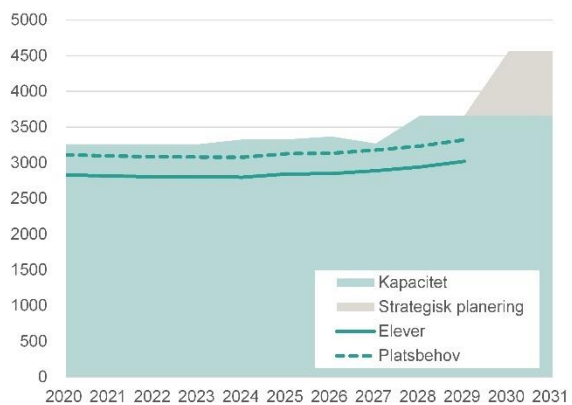

Skärholmen

Förväntat antal barn och elever i Skärholmen

	Befolkning	Elever i grundskolorna	
	6-15 år	Kommunal	Fristående
2020	4940	2829	966
2031	5711	3058	929
2040	6337		
Förändring			
2020-2031	771	229	-37
2031-2040	626		
<hr/>			
Kapacitet, F-9		3261	
Fyllnadsgrad		87%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031. Strategisk planering = projekt som förväntas färdigställas 2030-2035. Platsbehov= elevantal +10%

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Strax över hälften av elever boende i Skärholmen antas till kommunal skola i Skärholmens stadsdelsnämndsområde (SDO). Låg inpendling för med sig att över 90 procent av de inskrivna eleverna i de kommunala skolorna bor i Skärholmen. I de fristående skolorna kommer elever huvudsakligen från Skärholmen och andra kommuner, främst från Huddinge och Botkyrka. Även Skärholmens elever väljer fristående skolor i stor omfattning; en av tre av de folkbokförda personerna i åldrarna 6–15 år går i en fristående skola, främst i Skärholmen och i Hägersten-Älvsjö. Även kommunala skolor i Hägersten-Älvsjö antar elever från Skärholmen i en större omfattning, exempelvis Aspuddens skola.

Generellt är fyllnadsgraden i de kommunala skolorna strax under 90 procent. Fyllnadsgraden varierar i olika stadium, i låg- och högstadiet är fyllnadsgraden 84–95 procent, i mellanstadiet är endast 75–87 procent av platserna fulla.

Ett flertal av Skärholmens skolor har delar av sin kapacitet i tillfälliga lokaler. Totalt 27 procent av alla elevplatser är i tillfälliga lokaler.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Befolknings- och elevantal i åldrarna 6–15 år förväntas hålla sig på stabil nivå under de närmaste åren och därefter öka mot slutet av prognosperioden till följd av nybyggnation. Fram till år 2031 förväntas 800 fler barn och unga i området. Sett till dagens befolkning är den procentuella ökningen snabbast i staden. I motsats till många andra SDO förväntas antal barn och unga i Skärholmen öka stabilt i alla delområden.

Däremot förväntas elevantalet att öka endast med cirka 150 elever fram till 2029. Den blygsamma ökningen är relaterad till förväntad minskad inpendling, särskilt till fristående skolor, samt till ett stabilt antal elever i högstadium. Frågan om huruvida unga i högstadieåldern kommer att välja kommunala skolor i Skärholmen framöver skapar osäkerhet i elevantalprognosen. Osäkerheten beror på att antalet unga i högstadieåldern förväntas öka enligt befolkningsprognosen, men att pendlingen norrut förväntas avta på grund av minskad överkapacitet närmare innerstaden. Det senare är en faktor som prognosen inte kan förutse. Det finns därför en risk för större behov av högstadieplatser framöver än vad prognosen visar. Extra kapacitet finns dock i dagsläget inom SDO i högstadiet, varför inga lokalåtgärder för denna osäkerhet planeras.

Bostadsbyggnationen i Skärholmen sker inom stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen, som är ett av de fokusområden i staden som är utpekade i översiktsplanen. Cirka 8 200 bostäder ingår i pågående planering fram till år 2031, av dessa är 6 600 bostäder inkluderade i underlaget till prognosen fram till 2029. Många av bostäderna byggs mot prognosens slut, vilket medför att elevökningen sker efter prognosens slut. De områden med störst ökning i

bostadsbeståndet är Vårberg och en ny stadsdel i Mäläräng på gränsen till Hägersten-Älvsjö SDO. Det senare områdets närhet till Bredäng kan ha en inverkan på elevpendlingen.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Eftersom den prognosticerade elevökningen är liten i Skärholmen planeras enbart ett kapacitetsökande projekt i de befintliga kommunala skolorna fram till prognosperiodens slut, utbyggnad av Lillholmsskolan. Projektet syftar främst till att säkerställa permanent kapacitet, och nettokapacitetsökningen är därmed liten. Tidigare har även en större utbyggnation på Söderholmsskolan planerats, men förutsättningarna för projektet har förändrats.

Utbyggnationen har inte längre någon förankring i prognoserna, eftersom närliggande Vårbergsskolan kan öppnas för antagning mot slutet av prognosperioden. Söderholmsskolan kommer däremot att behöva evakueras på grund av vägbyggnationer och byggarbeten i närområdet, tidplanen för detta är i dagsläget oklar.

De lokaler som finns att tillgå för utbildningsförvaltningen i Vårbergsskolan har en bedömd kapacitet för cirka två parallella F-6. Lokalen övertogs av förvaltningen sommaren 2020 som en del av evakueringslösningen för Slättgårdsskolan efter att denna brann ned under våren 2020. I nuläget är Slättgårdsskolans lågstadium evakuerade hit, och mellanstadiet och högstadiet är evakuerat till Solbergaskolan respektive Kämpetorpsskolan i Hägersten-Älvsjö. Denna evakueringslösning fortgår fram till årsskiftet 2021/2022 när de yngsta eleverna kan återvända till Slättgårdsskolans nybyggda lågstadieshus och de äldre eleverna flyttar till Vårbergsskolan. När Slättgårdsskolan har återuppbyggts flyttar skolans alla elever tillbaka och Söderholmsskolan kan istället evakueras till Vårbergsskolan. Därefter öppnas en ny skolenhet eller annex till Söderholmsskolan i Vårbergsskolans lokaler.

Sätraskolan har ett underhållsbehov under prognosperioden, vilket innebär en delevakuering av verksamheten. Någon evakueringsplan finns i nuläget inte, vilket skapar stor osäkerhet i tidplanen för projektet.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2033 till år 2040 förväntas 630 fler barn och unga i åldern 6–15 år i Skärholmen, och bostadsbyggnation inom Fokus Skärholmen förväntas fortsätta. Under denna period beräknas elevtrycket på de kommunala skolorna inom SDO öka, främst som följd av bostäderna som byggdes i första planeringsperioden, och därför planeras nya skolor under denna planeringsperiod.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Den nya skolan Mäläräng presenteras i SDO Hägersten-Älvsjö. Skolan ska bidra till en överbryggning av stadsdelsgränsen mellan Skärholmen och Hägersten-Älvsjö, och bedömningen är att en stor andel av skolans elever kommer vara boende i Bredäng. Eftersom den totala barnökningen i Skärholmen uppgår till cirka 1 400 barn fram till 2040 behövs troligtvis bara ytterligare en skola utöver Mälärängsskolan, denna skola kommer antingen att förläggas inom fastigheten Tankebyggarorden vid Sätra IP eller längs Vårbergsvägen vid Vårbergs IP. Ett utvärderingsarbete för att klarlägga vilken av skolorna som ska fortgå i

planeringen pågår och fortsätter under 2021. Eftersom skolornas framtid ännu är oklar har inte grundsärskola planerats in ännu, men kommer att förläggas i det projekt som kvarstår.

Planerade projekt 2022–2040

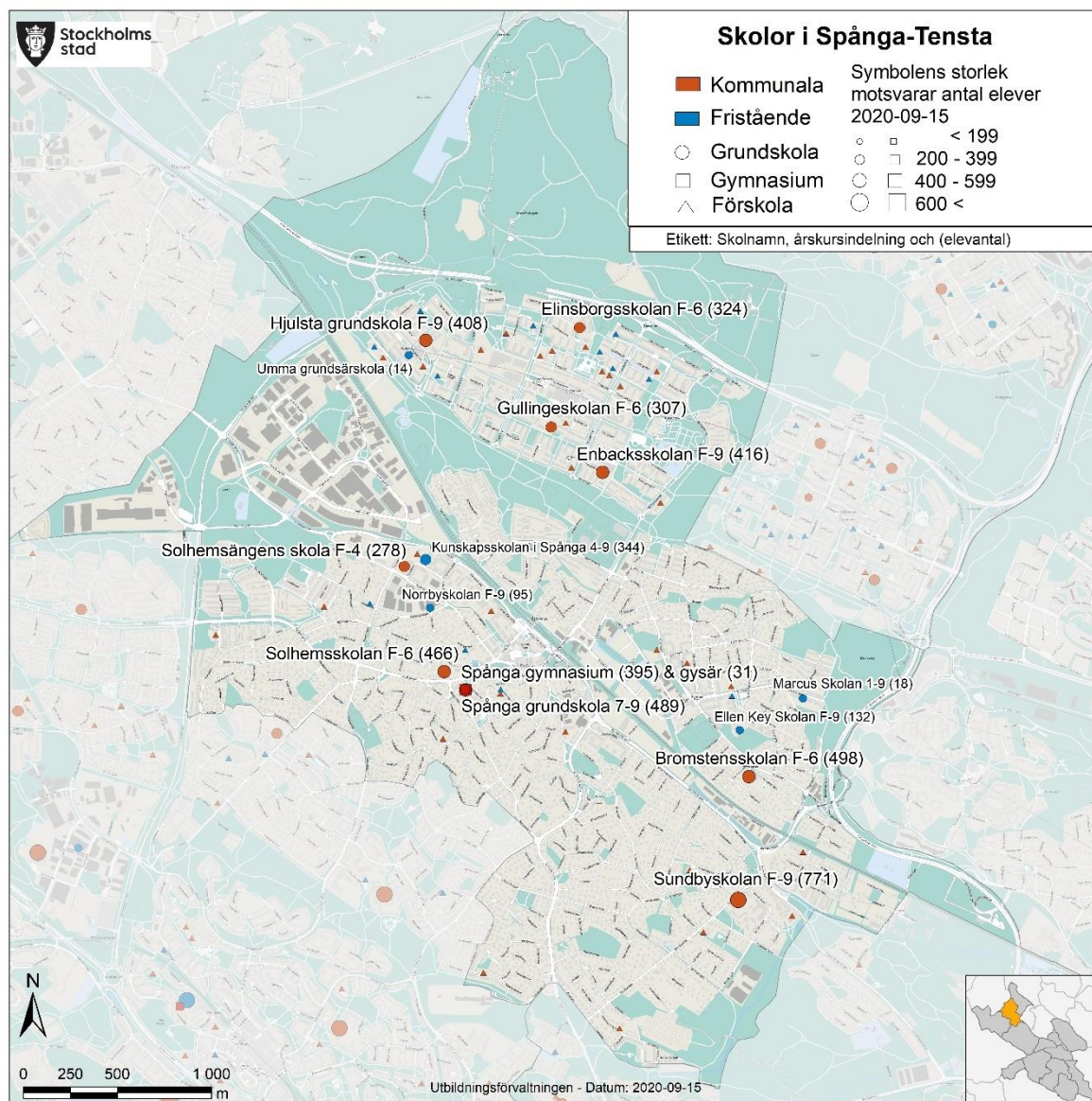
Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Bredängsskolan	2025-2027	0	Ombyggnation och verksamhetsanpassningar av kök och matsal	Förstudie
Ekholmsskolan	2025		Underhåll	
Lillholmsskolan	2024	68	Kapacitetsökning av 390 platser för att ersätta tillfälliga lokaler vid Lillholmsskolan och Ekholmsskolan samt ge plats för grundsärskolan.	Genomförandebeslut
Slättgårdsskolan	2026	0	Återuppbyggnation av skolans 520 platser efter brand	Utredningsskede
Slättgårdsskolan	2026	40	Kapacitetsökning av 230 platser för att ersätta tillfälliga lokaler	Genomförandebeslut
Sätraskolan	2023-2028		Underhåll	Idéfas
Sätraskolan	2030-2032	-100	Avveckling av paviljong	Idéfas
Söderholmsskolan	2026	0	Evakuering pga underhåll och omkringliggande vägbyggnationer. Ersätta paviljong av 270 platser	Inriktningsbeslut
Totalt i befintliga skolor		8		
Tankebyggarorden	2030-2035	900	Ny F-9-skola i Sätra. Planeras inom fokus Skärholmen, 7 000 bostäder. Samverkan med SDF	Tidigt skede
Vårbergsskolan	2028	392	Öppnande av ny skolenhet när Slättgårdsskolan är återuppbyggd	
Vårbergsvägen	2035-2040	900	Ny F-9-skola i Vårberg. Planeras inom fokus Skärholmen, 7 000 bostäder. Samverkan med IDF	Förstudie
Totalt i nya skolor 2022-2031		392		
Totalt i nya skolor 2032-2040		1 800		

IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

SDF=Stadsdelsförvaltning. Samplanering av för- och grundskola

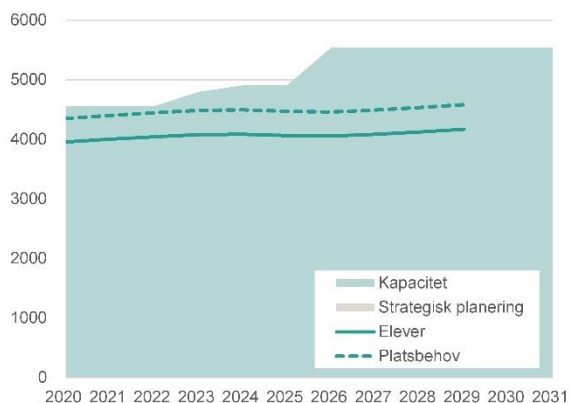

Spånga-Tensta

Förväntat antal barn och elever i Spånga-Tensta

	Befolkning 6-15 år	Elever i grundskolorna	
		Kommunal	Fristående
2020	5908	3953	675
2031	5858	4213	696
2040	6223		
Förändring			
2020-2031	-50	260	21
2031-2040	366		
Kapacitet, F-9		4555	
Fyllnadsgrad		87%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

För planeringsområde Spånga ligger den totala fyllnadsgraden över alla skolor på 94 procent. Vissa skillnader föreligger mellan skolorna, men överlag är de flesta skolor relativt fulla ur ett kapacitetsperspektiv. Sundbyskolan samt Bromstenskolan har eventuellt möjlighet att utöka antalet elever något. Dock finns inga överenskommelser kring kapaciteterna för dessa skolor, överenskommelse tas fram när kommande projekt färdigställts. Som i många andra stadsdelsnämndsområden är idrottslokaler en kapacitetsbegränsande faktor.

I Tensta planeringsområde är fyllnadsgraden endast 77 procent. Hjulstaskolan har ledig kapacitet, framförallt på mellanstadiet, medan övriga tre skolor är i stort sett fyllda. Enbacksskolans idrottsal räcker inte för skolans behov, och skolan använder för närvarande en av salarna på före detta Kämpingskolan. På sikt kommer denna inhyrning att behöva ersättas av tider i Tenstahallen, när Kämpingefastigheten får annan stadigvarande hyresgäst.

I stadsdelsnämndsområdet finns ett antal skolor, särskilt i Tensta, med relativt högt socioekonomiskt index.

Grundskola finns på Gullingskolan med betydligt högre elevantal än lokalerna är avsedda för. Ytterligare grundskolekapacitet behövs inom stadsdelsnämndsområdet.

Endast 49 procent folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år i Tensta-Hjulsta planeringsområde och 69 procent i Spånga är antagna i en skola belägen inom stadsdelsnämndsområdet. Anmärkningsvärt är att en fjärdedel av eleverna i förskoleklass och lågstadium är antagna till en skola i annat stadsdelsnämndsområde.

Störst utpendling från stadsdelsområdet sker till de närmaste SDO, framförallt kommunala skolor i Nälsta och Vinsta, i Hässelby-Vällingby. Elever söker också fristående skolor i Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista. Många elever väljer även en skola i annan kommun. Fristående skolor drar till sig elever i alla årskurser. Av högstadiееlever boende i Spånga-Tensta väljer var tredje elev en fristående skola i annan SDO eller kommun.

Inpendling till stadsdelsnämndsområdet sker främst från angränsande SDO. Av de kommunala skolorna tar Sundbyskolan in elever från närliggande Bällsta och Mariehäll (Bromma), och Spånga grundskola från Kälvesta och Nälsta (Hässelby-Vällingby). De fristående skolorna i området tar 60 procent av sina elever från andra SDO.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Antalet folkbokförda personer i åldrar 6–15 år antas hålla sig stabilt till år 2031. Stora skillnader finns mellan område, ålder och regi. I sydvästra delarna av SDO och i stora delar av Tensta förväntas antalet folkbokförda personer i åldrar 6–15 år minska. Samtidigt hör Bromsten till de snabbast ökande områdena i Stockholm med en ny stadsdel, Bromstenstaden

med 1 600 nya bostäder. Fram till år 2029 förväntas nästan 500 personer i åldrarna 6–15 år bo i det nybyggda området. Kringliggande skolor har inte kapacitet att ta emot elever i de lägre årskurserna från och med 2026.

Elevantalet förväntas öka något fram till år 2029. Att elevantalet förväntas öka mer än antal folkbokförda barn och unga är delvis relaterat till åldersstrukturen. Antal elever minskar i lägre årskurser, men i högstadiet ökar de. Ökning av antalet elever i högstadieåldern är även relaterad till att fler elever går kvar i sina lokala skolor i årskurs 7–9 samt att Sundbyskolan har börjat ta in fler elever från Brommasidan. En förklaring till trycket på platser i åk 7, i framförallt Spånga grundskola, är bristen på högstadieplatser i delar av Hässelby-Vällingby, vilket planeras tillgodoses i projekt i Hässelby-Vällingby SDO. I slutet av prognosperioden ser man en ökning av elever i lägre årskurser, vilket är direkt kopplat till påbörjad bostadsbyggnation inom Bromstenstaden. Elevantalet i de kommunala skolorna i Tensta förväntas däremot minska med knappt 100 elever, jämnt fördelat i alla åldrar/årskurser.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat att påbörja planarbetet med en ny skola och idrottshall på Bromstens IP. Ny skola för 630 elever, åk F-6 samt grundsärskola planeras för att framförallt fånga upp behovet från bostadsbyggnationen inom Bromstensstaden. Tidigare diskuterades Solhems bollplan som platsen för nya skolan, detta förslag har nu utgått. Färdigställande av skolan på Bromstens IP planeras till år 2026, med pressad tidsplan.

Ett byggprojekt pågår på Sundbyskolan som syftar till avveckling av ett flertal tillfälliga paviljonger med tidsbegränsade bygglov samt utökning av högstadiet från tre till sex paralleller med planerat färdigställande år 2023. Högstadiet bedöms initialt kunna anta elever från Mariehäll som idag helt saknar högstadiekapacitet. Projekt för tillskapande av högstadium i Mariehäll pågår parallellt. På sikt ska högstadiet på Sundbyskolan ta hand om elever från den F-6-skolan som planeras på Bromstens IP.

Arbete pågår för att se över möjligheterna att tillskapa grundsärskola på Solhemsskolan och/eller Solhemsängens skola samtidigt som tillfälliga och externa lokaler kommer att behöva ersättas på Solhemsskolan. Uppskattad tidsplan med färdigställande är år 2025.

Inga kapacitetshöjande åtgärder planeras i planeringsområde Tensta-Hjulsta under prognosperioden och planeringen för detta område motsvarar därmed behovet av elevplatser. SISAB har planerade underhållsprojekt avseende bland annat ventilation på Elinsborgsskolan och Hjulstaskolan (yngre), vilket innebär att evakuering behövs. Helevakuering av Elinsborgsskolan planeras i samarbete med Bromstensskolan och den preliminära lösningen är evakuering till före detta Kämpingeskolans lokaler. Planeringen för evakuering av Hjulstaskolan har ännu inte startat, och eventuell möjlig delevakuering och/eller internevakuering behöver utredas före externa lösningar och helevakuering.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antal barn och unga 6–15 år i stadsdelsnämndsområde Spånga-Tensta öka med 370. Befolkningsökningen hos barn och unga beräknas fortsätta i Bromsten och Sundby genom nybyggnation åren 2021–2030. Behov av fler elevplatser tillgodoses genom tidigare kapacitetsökning i Bromsten och Sundby samt nedåtgående elevantal i andra delar av SDO. I dagens planering ingår inga nya bostadsbyggnationsplaner i Spånga-Tensta efter år 2032.

Planerade förändringar i lokalbestånd

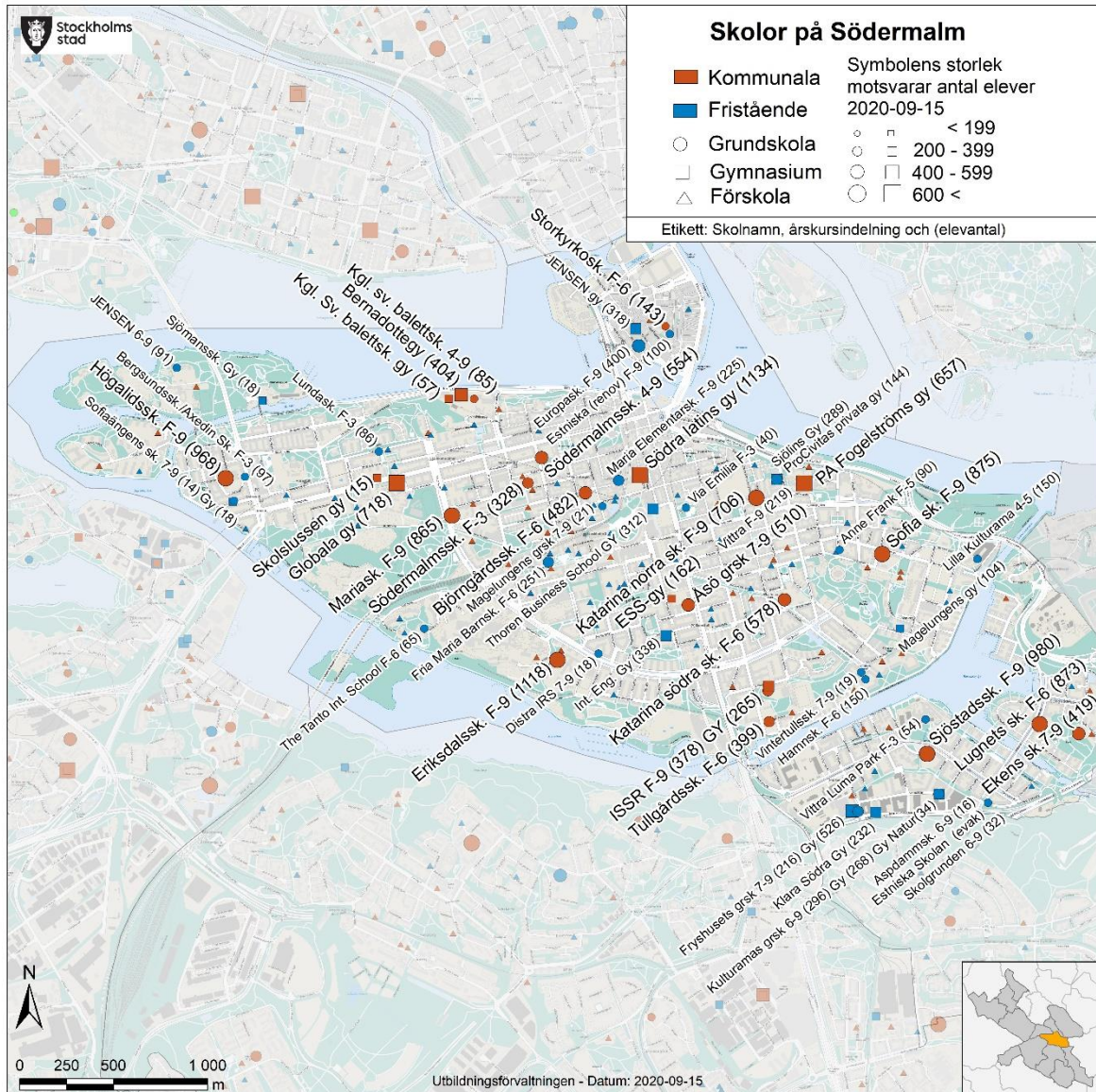
Inga kapacitetsökningar planerade under den andra planeringsperioden.

Planerade projekt 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Bromstensskolan	2022		SISAB:s ventilationsombyggnad samt kök och ev verksamhetsanpassningar hus B. Kräver evakuering	Genomförandeskede
Elinsborgsskolan	2024		SISAB:s ventilationsombyggnad. Evakuerings till Kämpingskolan.	Utredningsskede
Enbacksskolan			Inga aktuella planer	
Gullingskolan			Inga aktuella planer	
Hjulsta grundskola	2026		SISAB:s ventilationsombyggnad. Kräver evakuering	Tidigt skede
Kämpingskolan	2021		Tillfällig inhyrning av 270 elevplatser för evakueringslokal	Utredningsskede
Solhemsskolan	2024-2026	112	Ersättning av tillfällig kapacitet, externa lokaler samt nybyggnation kök och matsal. Platser för grundsärskola. 224 platser byggs	Utredningsskede
Solhemsängens skola			Inga aktuella planer	
Spånga grundskola			Inga aktuella planer	
Sundbyskolan	2023	240	Nybyggnad åk 1-3, ombyggnad kök och matsal samt utbyggnation av åk 7-9. 340 platser byggs. Avveckling av paviljong	Genomförandebeslut
Totalt i befintliga skolor		352		
Bromstensstaden	2026	630	Ny F-6-skola på Bromstens IP. Nya bostäder: 1 600 i Bromstenstaden, 800 i Bromstengluggen, 1 000 i Ferdinand. Samverkan med IDF	Utredningsskede
Totalt i nya skolor 2022-2031		630		

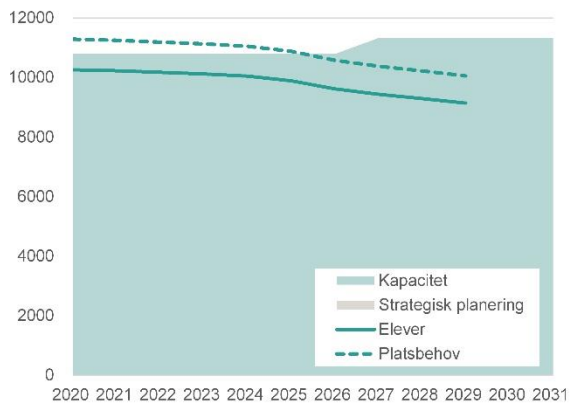
IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

Södermalm

Förväntat antal barn och elever i Södermalm

	Befolkning	Elever i grundskolorna	
	6-15 år	Kommunal	Fristående
2020	11475	10254	2677
2031	10046	9189	2770
2040	10427		
Förändring			
2020-2031	-1428	-1065	93
2031-2040	380		
Kapacitet, F-9		10785	
Fyllnadsgrad		95%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Södermalm är bland de stadsdelsnämndsområde (SDO) i Stockholm vars elever i störst omfattning går i en skola i samma SDO som de bor i. De Södermalms elever som antas till en kommunal skola antas nästan uteslutande i sitt SDO. Även lokala fristående skolor är populära för Södermalms elever. Därutöver är det fristående skolor på Norrmalm och Östermalm som elever från Södermalm pendlar till.

Inpendlingen till Södermalm är stor. Cirka 1 800 elever pendlar till kommunala skolor vilket är en nedjustering sedan förra läsåret, och 1 300 till fristående. Inpendlingen sker främst från södra stadsdelsnämndsområden. Det är en liten del av inpendlarna som blir antagna varje år jämfört med det totala antalet inpendlare. Resterande inpendlare är svåra att förklara och antas ha bott på Södermalm, men sedan flyttat utanför SDO och valt att gå kvar i samma skola. På högstadiet kommer cirka 30 procent av eleverna till de kommunala skolorna från andra SDO och hela 70 procent vid de fristående skolorna.

SDO har en hög fyllnadsgrad som är en utmaning vid hantering av oförutsägbara händelser. I Södermalms SDO är den främsta flaskhalsen idrottskapacitet. Varje skoldag saknas totalt 3,1 gymnastiksal, sett över hela SDO. Det löses idag genom bland annat externa inhyrningar. Utöver detta begränsar flera matsalar nyttjandet av övrig lokalkapacitet, exempelvis Eriksdalsskolan.

I Hammarby Sjöstad finns tillfälliga lokaler där vissa är av stor betydelse för den framtida planeringen.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år på Södermalm förväntas minska kraftigt med cirka 1 300 personer till år 2031. Minskningen är jämnt fördelad över området. På detaljerad nivå sker den enda markanta ökningen söder om Sofia skola där kvarteret Persikan bebyggs, men denna ökning vägs upp av minskningar i övriga stadsdelen.

Antalet inskrivna elever på Södermalm förväntas minska med cirka 1 100 enligt prognosen fram till år 2029. Prognosen är kraftigt nedjusterad från förra årets ökning med 90 elever fram till år 2028. Elevantalsprognos samt befolkningsprognos visar samma utveckling. Minskningarna är jämnt fördelade över Södermalm och Hammarby Sjöstad.

Utmaningarna i SDO har tidigare varit den höga fyllnadsgraden i lokalerna som förutspått öka och detta särskilt i Hammarby Sjöstad – ändrade förändringar i ålderssammansättningen med ökat behov i äldre årskurser samt koncentrerad befolkningsökning i och med bostadsbyggnation i kvarteret Persikan. Dessa vägs nu upp av elevminskningarna. Men en utmaning sett ur planeringsperspektivet är prognosernas osäkerhet, vilket gör att utmaningarna ovan kan aktualiseras igen.

Planerade förändringar i lokalbestånd

De utmaningar som nämns ovan har varit motiv för utbyggnation av Tullgårdsskolan. Projektet innebär detaljplaneändring samt kapacitetsökning om 500 elevplatser. Detaljplanen kommer att färdigställas medan tidplan för genomförande behöver ses över och skjutas framåt i samband med att prognos visar att detta är möjligt. Om prognosen framgent vänder eller att elevantalet ökar kommer projekt för byggnation att startas.

Andra förändringar i lokalbeståndet avser utökning av grundsärskolekapacitet i befintliga grundsärskoleorganisationer. Satsningar på grundsärskolan har kunnat ske i samband med att stadsdelsförvaltningen har avvecklat verksamheter och trätt ur lokaler som varit integrerade i utbildningsförvaltningens lokaler. Annan förändring i lokalbeståndet avser utträdet från Lugnets gamla annex på Hammarby Fabriksväg som idag uthyrs i andra hand, samt avveckling av paviljong i Henriksdalshamnen som Tullgårdsskolan idag är evakuerad till i samband med ventilationsunderhåll.

Evakuering till följd av SISAB:s underhåll under perioden behöver planeras för Mariaskolan som väntas ske under cirka 2022–2024.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas drygt 400 fler barn och unga 6–15 år. Detta visar att de befolkningsminskningar som skett perioden innan 2031 kommer att vägas upp på sikt.

Utöver befolkningsprognosen finns två faktorer som förvaltningen tar hänsyn till i bedömningen av det framtida behovet. Den ena faktorn avser osäkerhet i bostadsbyggnation av 1 400 bostäder i Nordöstra Sjöstaden (kallat NÖS) och 375 bostäder i södra Skanstull. Den andra faktorn avser Ekens skola som är en skolenhet med tidsbegränsat bygglov som behöver permanent ersättning för sina 450 elevplatser. Det tidsbegränsade bygglovet beräknas kunna förlängas till 2032 då en ersättande lösning måste finnas på plats.

Elevminskningen i Sjöstaden på cirka 350 till år 2031 är inte tillräckligt för att väga upp behovet av 700 elevplatser samt ersättandet av Ekens skola. Bostäderna i södra Skanstull vägs upp av befolkning- och elevminskningarna på Södermalm.

Ovan visar befolkningsprognos samt ytterligare faktorer behov av cirka 1 200 nya elevplatser på Södermalm i Hammarby Sjöstad. Dessa är direkt kopplade till bostadsplaner i NÖS samt ersättandet av skolenheten Ekens skolas tillfälliga lokaler.

Planerade förändringar i lokalbestånd

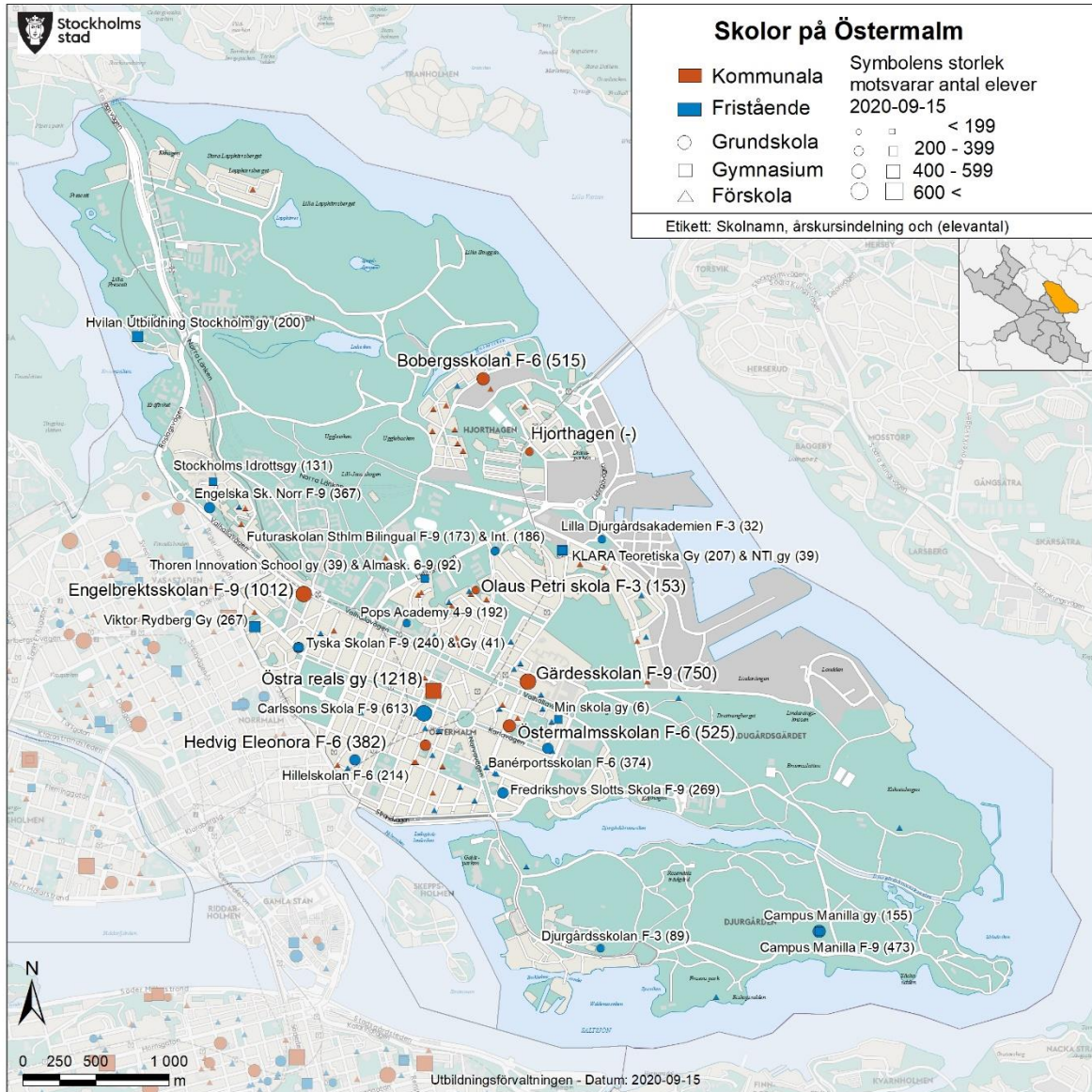
Behovet ovan på 1 200 nya elevplatser i Hammarby Sjöstad initierar markreservation som medger elevplatsutökningen och sedermera utredning för byggnation till 2032 då Ekens skola behöver ersättas.

Planerade projekt 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitets- förändring	Vad görs	Skede
Björngårdsskolan			Inga aktuella planer	
Ekens skola	2032	-450	Avveckling av tidsbegränsad skolbyggnad. Dagens bygglov går ut 2027 men ska förlängas fram till 2032. Ersätts med nya Henriksdalshamnens skola	
Eriksdalsskolan			Inga aktuella planer	
Högalidsskolan			Inga aktuella planer	
International School of the Stockholm Region	2021		Underhåll	Genomförande- skede
Katarina norra skola			Inga aktuella planer	
Katarina södra skola			Inga aktuella planer	
Kungliga svenska balettskolan			Inga aktuella planer	
Lugnets skola	2022		Permanent bygglov har ansökts till skolans tidsbegränsade lokaler	
Mariaskolan	2024		SISAB:s underhåll. Kräver evakuering	Förslagshandlings- skede
Sjöstadsskolan	2024		Permanentera tillfällig kapacitet till permanent i fastighet Godsfinkan med 300 platser	Förstudie
Sofia skola/Sofia Distans			Inga aktuella planer	
Storkyrkoskolan			Inga aktuella planer	
Södermalmsskolan 4-9			Inga aktuella planer	
Södermalmsskolan F-3			Inga aktuella planer	
Tullgårdsskolan	2027	536	Kapacitetsökning. Bostadsbyggnation i Fredriksdal samt i kv Persikan (1 300) och Söderstaden	Utredningsskede
Åsö grundskola			Inga aktuella planer	
Totalt i befintliga skolor		86		
Henriksdalshamnen	2032	1 200	Ny skola inom Nordöstra Sjöstaden. Ersätter även tillfällig Ekens skola	Förstudie
Totalt i nya skolor 2032-2040		1 200		

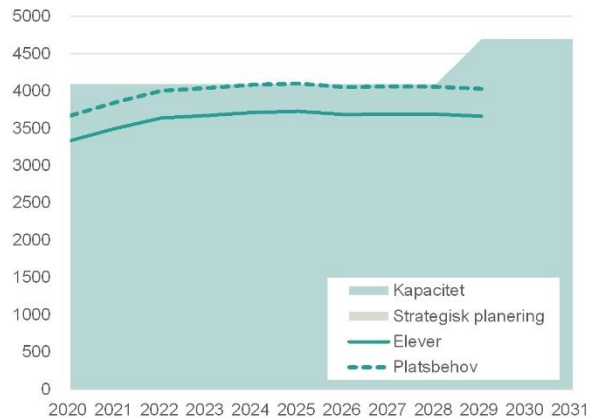

Östermalm

Förväntat antal barn och elever i Östermalm

	Befolkning		Elever i grundskolorna	
	6-15 år		Kommunal	Fristående
2020	6197		3335	3329
2031	6678		3690	3326
2040	7961			
Förändring				
2020-2031	481		355	-3
2031-2040	1283			
Kapacitet, F-9			4091	
Fyllnadsgrad			82%	

Framskrivning av antal elever i kommunala grundskolor 2020-2029 samt planerade förändringar i kapacitet fram till 2031.

Förvaltningens skolplanering utgår huvudsakligen från stadens prognoser och dess bostadsmål. Vid förändringar uppdateras också skolplaneringen i alla relevanta avseenden, geografisk placering, storlek på skola, färdigställandetid, men planer kan även läggas ned.

Nuläge 2021

Stadsdelsnämndsområdet (SDO) har totalt cirka 4 100 elevplatser med en fyllnadsgrad om 82 procent. En stor del av den lediga kapaciteten utgörs av Bobergsskolan som ännu inte utnyttjar full kapacitet, men de kvarstående 400 elevplatser är öronmärkta för befolkningsutvecklingen i den nordliga delen av Norra Djurgårdsstaden. Resterande SDO har en hög fyllnadsgrad.

De fristående skolorna har stor betydelse på Östermalm. Bara hälften av de folkbokförda personerna i åldrarna 6–15 år på Östermalm antas till en kommunal skola, medan de fristående skolorna har över 70 procent antagna i sitt eget SDO. Östermalm är också det enda SDO i staden med fler elever i fristående än i kommunal skola.

Östermalms elever som pendlar ut ur SDO gör det mest till fristående skolor på Norrmalm, samt till kommunala Johannes skola som angränsar till Östermalms SDO. Elever som pendlar in till Östermalm gör det främst från närområdet. Kommunala Engelbrettskolan som angränsar till Norrmalms SDO antar många elever därifrån. De fristående skolorna på Östermalm drar elever särskilt från Norrmalm och Södermalm.

Lokalbehovet under första planeringsperioden 2022–2031

Planeringsförutsättningar

Antalet folkbokförda personer i åldrarna 6–15 år förväntas öka med nästan 600 fram till år 2031. Enligt prognosen kommer ökningen att vara cirka 800 i Norra Djurgårdsstaden, men ökningen äts delvis upp av en minskning i centrala Östermalm, därav 600 totalt. SDO:s ökning är nedjusterad från tidigare års befolkningsprognos som då visade en ökning med cirka 1 400 till 2030.

Antalet inskrivna elever på Östermalm förväntas öka med cirka 600 enligt elevprognosen fram till år 2029 vilket ligger i linje med vad befolkningsprognosen visar.

Det finns planer för 8 000 nya bostäder i SDO fram till 2031. Det råder osäkerhet när i tiden och vilka av dessa bostäder som kommer att byggas enligt dagens planering. Tidplaner och kapacitetsökningar är relaterade till bostädernas genomförandetakt och omfattning.

Förvaltningen kommer att följa upp bostadsbyggnation och anpassa skolplanering därefter. Bostadsplanernas osäkerhet resulterar i ett ökat behov av cirka 700 elevplatser, varav cirka 200 kommer att fylla Bobergsskolan kapacitet. Resterande 500 är helt kopplade till genomförandetakt av bostadstäder i Värtahamnen, Frihamnen och Loudden.

Elevantalsprognos och osäkra bostadsplaner visar ett totalt behov om cirka 1 300 nya elevplatser till 2031.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Behovet ovan på cirka 1 300 nya elevplatser skapar behov av ett större byggprojekt i SDO som kommer att initieras under 2021. Detta avser Hjorthagens grundskola som ska ses över för möjligheten att utveckla skolfastigheten till att kunna inhysa en organisation som innebär cirka 600 elever, vilken preliminärt förväntas behövas 2026–2029. Den etablerade skolfastigheten som redan finns på platsen kommer att öppnas upp till hösten 2021 för att ta emot förskoleklass, förutsatt att tillräckligt många elever väljer Hjorthagens skola, och en ny organisation kommer sedan att växa in.

Östermalmsskolorna kommer mot slutet av prognosperioden att ha en mycket hög fyllnadsgrad som kommer att betyda trångbodda lokalsituationer för skolorna, speciellt för skolorna i och nära Norra Djurgårdsstaden. Viktigt att komma ihåg är att i det förväntade elevplatsbehovet är 500 platser direkt kopplade till bostadsbyggnation i Värtahamnen, Frihamnen och Loudden vilkas tidplaner kan komma att skjutas framåt. Det bör också beaktas att Norra Djurgårdsstaden är i en föränderlig period med flera lokallösningar som är planerade i början av efterföljande planeringsperiod. Norra Djurgårdsstaden ska i denna planeringsperiod inte betraktas som färdigställd, om en för hög fyllnadsgrad eventuellt skulle inträffa så är det endast tillfälligt.

Evakuering till följd av SISAB:s underhåll under perioden behöver planeras för Gärdesskolan preliminärt under åren 2024–2026.

Lokalbehovet under andra planeringsperioden 2032–2040

Planeringsförutsättningar

Från år 2032 till år 2040 förväntas antalet barn och unga i åldrarna 6–15 år i SDO öka med cirka 1 500. Cirka 5 700 lägenheter förväntas färdigställas på Östermalm från och med år 2032 enligt prognosen. Det är framförallt program för Loudden och Frihamnen där bostadsbyggnationen kommer att fortsätta och där ytterligare skolbehov kommer att uppstå. Behovet av nya skolor är direkt knutet till dessa planprogram, vilket gör att tidplan och kapacitet för nya skolor helt och hållet är relaterade till planprogrammets genomförandetakt och omfattning.

Utöver befolkningsprognosen finns det två ytterligare faktorer som förvaltningen tar hänsyn till i bedömningen av det framtida behovet. Den ena faktorn avser osäkra bostadsplaner och bostäder och som inte ingår i prognos, behov av skolplatser för ytterligare cirka 500 elever. Den andra faktorn, osäkerhet i prognos på lång sikt, utgår från att avsaknaden av detaljgrad i samband med stora antaganden skapar en stor osäkerhet på lång sikt. Detta gör det relevant att reservera mark på lång sikt.

Befolkningsprognosens ökning med cirka 1 500 folkbokförda tillsammans med osäkra bostadsplaner ger ett totalt behov om cirka 2 000 nya elevplatser. Planerade nya kapaciteter ligger något högre än prognostiserad efterfrågan, men motiveras av osäkerhet i prognos som skapar behovet av att reservera mark på lång sikt.

Planerade förändringar i lokalbestånd

Behovet ovan på cirka 2 000 nya elevplatser samt osäkerhet i prognos initierar flera större markreservationer i stadsdelen som är direkt kopplade till bostadsplanerna i Norra Djurgårdsstaden. Dessa reservationer avser sammanlagt cirka 3 600 nya elevplatser genom fyra nya skoltomter i Värtahamnen 2032–2034, Loudden 1 2033–2036, Frihamnen 2034–2037 och Loudden 2 2035–2039.

Planerade projekt 2022–2040

Skola/område	Färdig	Kapacitetsförändring	Vad görs	Skede
Bobergsskolan			Inga aktuella planer	
Engelbrektsskolan			Inga aktuella planer	
Gårdesskolan			Inga aktuella planer	
Hedvig Eleonora skola			Inga aktuella planer	
Hjorthagens skola	2026-2029	600	Tillbyggnation till 600 platser. Avveckling av paviljong 180 platser. 1 600 bostäder planeras bebyggas i Kolkajen 2025-2030	Tidigt skede
Olaus Petri skola	2022		Verksamhetsanpassningar vid SISAB:s underhåll. Evakuering till Gärdeskolan	Genomförandebeslut
Östermalmsskolan	2021		Öka kapacitet genom flytt av vägg	Idéfas
Totalt i befintliga skolor		600		
Frihamnen	2034-2037	900	Ny F-9-skola inom program för Frihamnen. 1 800 bostäder planeras i området efter år 2030	Tidigt skede
Loudden 1	2033-2036	1020	Ny F-9-skola inom program för Loudden samt grundskola. 4 000 bostäder planeras under år 2026–2035. Samverkan med IDF och SDF	Idéfas
Loudden 2	2035-2039	630	Markreservasjon för en skola inom programmet Loudden	Idéfas
Södra Värtan	2032-2034	630	Ny skola i Södra Värtan. 2 000 bostäder planeras bebyggas i området under år 2023–2031	Förstudie
Totalt i nya skolor 2032-2040		3 180		

IDF=Idrottsförvaltning. Samplanering av grundskola och idrottshall

SDF=Stadsdelsförvaltning. Samplanering av för- och grundskola